

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **doradztwo w obszarach wiejskich**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet
Przyrodniczy w Lublinie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **30-31 października 2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	29
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	47
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Iwona Domagała-Świątkiewicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Barbara Gąsiorowska, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Wiesław Sobotka, ekspert PKA
3. dr inż. Katarzyna Łyp-Wrońska, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Jakub Mazur, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (dalej również: UP w Lublinie) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania: z zespołem przygotowującym raport samooceny, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, z pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz studentami ocenianego kierunku. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski dotyczące oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, o których przewodnicząca zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	doradztwo w obszarach wiejskich	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	zootechnika i rybactwo – 60% rolnictwo i ogrodnictwo – 40%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry 90 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2 tygodnie/60 godzin /2 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	20	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	900	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	48 pkt ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	52 pkt ECTS w dyscyplinie zootechnika i rybactwo (57,8%); 32 pkt ECTS w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (35,5%)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	31 pkt ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium częściowo spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium częściowo spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie prowadzący kierunek doradztwo w obszarach wiejskich jest uczelnią publiczną, powstałą w 1955 roku jako Wyższa Szkoła Rolnicza, która następnie została przekształcona w 1972 roku w Akademię Rolniczą. Obecna nazwa obowiązuje od 2008 roku. Aktualnie Uniwersytet Przyrodniczy kształci studentów na 7 wydziałach, w ramach kierunków na poziomie studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia oraz na kierunkach jednolitych studiów magisterskich, tj. weterynaria i *veterinary medicine*.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich w pełni wpisują się w Strategię rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030, przyjętej Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 66/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. oraz w cele postawione w Strategii Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki na lata 2019-2030. Ujęta w Strategii Misja Uczelni zakłada, że Uniwersytet jest ośrodkiem wymiany wolnej myśli i wszechstronnych badań naukowych nad zmieniającym się światem, a także miejscem otwartej i permanentnej edukacji oraz rozwoju całej wspólnoty w warunkach godnych i przyjaznych dla każdej jednostki. Jest wieloprofilową, autonomiczną Uczelnią publiczną uczestniczącą w nauce światowej o silnej pozycji naukowej i prestiżu społecznym w kraju. Przyczynia się do rozwoju gospodarki i społeczeństwa poprzez kształcenie studentów i rozwój kadry naukowej oraz prowadzenie badań naukowych i usług dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Działalność dydaktyczna i badawcza prowadzona jest w poczuciu odpowiedzialności za wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów oraz poziom prowadzonych badań naukowych, a także stwarzanie sprzyjających warunków do pracy dydaktycznej i naukowo-badawczej.

Jednostką Uniwersytetu, która odpowiada za organizację kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Program rozwoju Wydziału jako główne cele kształcenia przyjmuje m.in. uruchamianie nowych kierunków studiów zgodnie z aktualnymi potrzebami na rynku pracy, stałe doskonalenie i ewaluacja jakości kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji i wykorzystywanie dorobku naukowego nauczycieli akademickich w pracy dydaktycznej, włączanie w proces dydaktyczny osób posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, szczególnie na kierunkach praktycznych, utrzymanie stacji badawczo-dydaktycznych funkcjonujących w ramach Wydziału oraz współpraca z gospodarstwami doświadczalnymi Uczelni jako miejscami do realizacji zajęć praktycznych i odbywania praktyk zawodowych dla studentów, współpraca ze środowiskiem gospodarczym w celu zapewniania dla studentów miejsc praktyk, a także realizacji części zajęć dydaktycznych, stałe konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu dostosowywania planów i programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy, rozszerzanie działalności edukacyjnej poprzez ofertę kierunków studiów w językach obcych oraz przedmiotów w ramach już istniejących kierunków studiów dla obcokrajowców w ramach programu Erasmus+ i NAWA, stałe doskonalenie systemu zapewnienia jakości uczenia na Wydziale, doskonalenie standardów prac dyplomowych na poszczególnych kierunkach studiów, wdrażanie nowoczesnych metod przekazu i technologii w każdej formie zajęć dydaktycznych.

Pod względem merytorycznym koncepcja kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich wpisuje się w misję i politykę jakości Uniwersytetu i Wydziału, będąc odpowiedzią na zapotrzebowanie

społeczeństwa i rynku pracy na profesjonalistów działających na rozwijającym się rynku szeroko rozumianego rolnictwa. Rozwój m.in. sektora biousług w zakresie doradztwa w sektorze rolnictwa, a także drobnej przedsiębiorczości czy przestrzeni kulturowo-etnograficznej w przestrzeni wiejskiej, wspomagany badaniami i studiami prowadzonymi w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, przyczynia się do aktywizacji i rozwoju całego obszaru Polski Wschodniej. Jest to jedyny kierunek o takiej specyfice na krajowym rynku edukacyjnym.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich studiów mieszczą się w dwóch dyscyplinach naukowych – zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo i są związane z działalnością naukowo-badawczą kadry akademickiej Uniwersytetu w tych dyscyplinach. Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki kształcenie na ocenianym kierunku jest ściśle powiązane z prowadzoną działalnością naukową Wydziału, głównie w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, do której kierunek jest przyporządkowany w 60%. Kierunek przyporządkowany jest również do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo w 40%, stąd w prowadzeniu zajęć wykorzystywana jest wiedza i umiejętności nauczycieli akademickich innych Wydziałów w Uczelni, głównie Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. W Raporcie samooceny Uczelnia podała, że oceniany kierunek jest przyporządkowany w 57,8% (52 pkt ECTS) do dyscypliny zootechnika i rybactwo, a do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo w 35,5% (32 pkt ECTS). Takie stanowisko Uczelni wymaga wyjaśnienia. Zespół oceniający PKA (ZO) rekomenduje prawidłowe określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej (60%) i procentowego udziału liczby punktów ECTS dla drugiej dyscypliny (40%) w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na ocenianym kierunku. Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w zakresie prowadzenia badań naukowych w okresie ostatnich pięciu lat należy zaliczyć uzyskanie Kategorii A w ewaluacji jednostek naukowych (2017-2021) oraz liczne awanse naukowe pracowników. Od 2021 roku pracownicy Wydziału realizowali bądź nadal realizują 18 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w tym: 10 przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, 3 przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020), 5 przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Wydział uczestniczył również wraz z Wydziałem Nauk o Żywności i Biotechnologii w realizacji projektu pt.: „Systemy produkcji i pakowania żywności zapewniające zachowanie jej bioaktywnych składników ważnych w profilaktyce chorób cywilizacyjnych” w ramach programu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”, finansowanego ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2022 r. Celem projektu był intensywny rozwój potencjału badawczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dyscyplinach: zootechnika i rybactwo oraz technologia żywności i żywienia. Wydział współpracuje z Centrum Doradztwa Rolniczego i Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w ramach Projektu „Demonstracje w zakresie produkcji i wykorzystania krajowych źródeł białka roślinnego na cele paszowe – Projekt szkoleniowy dla rolników” - Operacja współfinansowana przez UE ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach poddziałania 1.2. „Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych”, w ramach działania „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” objętego Programem Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2014-2020, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 - MRiRW. Ponadto, problematyka badawcza realizowana przez jednostki oraz pracowników zaangażowanych w proces dydaktyczny na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest związana z tematyką jaka dotyczy doradztwa rolniczego. Głównymi kierunkami, w dużej mierze realizowanymi wspólnie w ramach dwóch dyscyplin naukowych, do jakich kierunek został przyporządkowany, są przykładowo: „Ochrona terenów przyrodniczo cennych z wykorzystaniem zwierząt gospodarskich” – kierunek badań realizowany jest interdyscyplinarnie przez

pracowników dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo oraz zootechnika i rybactwo, podobnie odbywa się współpraca w realizacji badań dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Pracownicy reprezentujący dyscyplinę zootechnika i rybactwo prowadzą badania z zakresu ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich (różne gatunki), wykorzystanie olejków eterycznych oraz ziół w żywieniu zwierząt gospodarskich, doskonalenie żywienia w zrównoważonej produkcji zwierzęcej, natomiast pracownicy reprezentujący dyscyplinę rolnictwo i ogrodnictwo realizują badania dotyczące wpływu praktyki rolniczej na właściwości chemiczne i biologiczne gleby oraz plonowanie roślin, integrowanej ochrony roślin jako elementu dobrej praktyki rolniczej.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale otwierają studentom ocenianego kierunku szerokie możliwości zdobywania kompetencji badawczych i udziału w procesie badawczym w ramach działających na Wydziale Studenckich Kół Naukowych. Koło dedykowane studentom kierunku jest Studenckie Koło Naukowe Doradztwa Rolniczego. Aktualnie funkcjonuje Sekcja Doradztwa Rolniczego SKN. Studenci w ramach sekcji współpracują z wieloma instytucjami, które specjalizują się w tym obszarze, co pozwala im na bieżąco śledzić trendy i innowacje w sektorze rolniczym. Studenci należący do SKN, aktywnie włączający się w badania naukowe, prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, sympozjach i seminariach studenckich kół naukowych. Działając od roku opublikowali dwa rozdziały w Monografii naukowej: Wybrane zagadnienia produkcji zwierzęcej, tom 5, seria Środowisko - Roślina - Zwierzę - Produkt pod redakcją M. Babicza, K. Kropiwiiec-Domańskiej, W. Chabuza, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Lublin 2024 i wygłosili dwa referaty na temat: "Analiza wdrażania w Polsce działania "Dobrostan zwierząt" w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE" oraz "Potencjał gospodarstw utrzymujących bydło mleczne w produkcji energii elektrycznej w Polsce".

Wyniki działalności naukowej pracowników Wydziału są wykorzystywane w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, jak również w procesie jego realizacji i są ściśle powiązane z zajęciami dydaktycznymi. Kształcenie prowadzą nauczyciele akademicki, którzy są w większości pracownikami Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Jednostką odpowiedzialną za kierunek jest Katedra Hodowli Zwierząt i Doradztwa Rolniczego, funkcjonująca w ramach Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

W procesie doskonalenia koncepcji i celów kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, perspektyw jego rozwoju oraz w określaniu efektów uczenia się biorą udział interesariusze, w tym absolwenci UP w Lublinie, przy udziale nauczycieli akademickich i studentów. Utworzenie kierunku było odpowiedzią na potrzeby społeczne i rynku pracy. Rosnąca świadomość mieszkańców miast i wsi stwarza zapotrzebowanie na specjalistów posiadających wiedzę dotyczącą zagadnień z zakresu technologicznych i technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie, głównych tendencji rozwojowych produkcji rolniczej. Tworząc kierunek, Uczelnia korzystała ze wzorców międzynarodowych. Zagraniczne jednostki dydaktyczne mają w swojej ofercie dydaktycznej zbliżone treściami kierunki studiów, np.: *University of New England – Agricultural Consulting and Farm Management i Business Skills for Agricultural Consultants*, *Massey University – Topics in Agricultural Extension and Consultancy and Research Areas*, *British Institute of Agricultural Consultants – Agricultural Consultancy*. W kształceniu na tym kierunku wykorzystuje się również międzynarodową współpracę i korzystanie ze wspólnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych pracowników Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz zagranicznych uczelni. W Polsce zbliżone programy kształcenia w wąskich zakresach oferują inne uczelnie w ramach studiów podyplomowych, także w systemie *on-line* oferowane m.in. przez Wyższą Szkołę Doskonalenia Zawodowego we Wrocławiu – Doradztwo rolnicze (dla absolwentów studiów nierolniczych), Uniwersytet Rolniczy w Krakowie – Rolnictwo (edycja dla doradców), Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu - zamawiane przez Agencję

Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach poddziałania „Wsparcie dla szkolenia doradców” studia podyplomowe „Przetwórstwo rolno-spożywcze w gospodarstwie rolnym” oraz jako studia pierwszego stopnia - Doradztwo i administracja rolnicza oferowane przez Uniwersytet Rolniczy w Krakowie. W tworzeniu programu studiów uwzględniono sugestie i uwagi interesariuszy zewnętrznych reprezentujących m.in.: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Oddział w Radomiu; gospodarstwo agroturystyczne Majątek Rutka; Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli; Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie; Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego; Lubelską Izbę Rolniczą; Podlaską Izbę Rolniczą; Powiat Puławski i odpowiadający za realizację zadań Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Przedstawiciele tych jednostek uczestniczą w dostosowywaniu treści programowych na ocenianym kierunku do realnych potrzeb rynku pracy na zasadach określonych w Instrukcji współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu i doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku (Instrukcja nr 2) oraz biorą udział w spotkaniach ze studentami organizowanymi na Wydziale. Wydział prowadzi ścisłą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, którzy wspierają kształcenie i jednocześnie wpływają na doskonalenie kompetencji praktycznych na ocenianym kierunku. Po konsultacjach w 2023 roku z interesariuszami zewnętrznymi tj. przedstawicielami Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział w Radomiu (jednostka ta odpowiada za przeprowadzanie i certyfikację egzaminów na Doradców rolniczych) i z przedstawicielami Izb Rolniczych, wprowadzono zmiany w planach studiów i modułach. Dyrektor CDR zasugerował rozszerzenie wymiaru godzinowego zajęć *propedeutyka doradztwa rolniczego* (o 15h ćwiczeń), w ramach którego część zajęć zostanie przeprowadzona przez pracowników CDR w Brwinowie. Dyrektor wyraził również chęć przyjmowania studentów na praktyki zawodowe w swoich ośrodkach. Z kolei Prezes Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej, członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, zasugerował wprowadzenie nowego modułu, w ramach którego omawiane będą techniki i metody pracy doradczej - *krótkie łańcuchy dostaw*. Na wniosek członka Zarządu Powiatu Puławskiego, odpowiadającego za realizację zadań w ramach Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, wprowadzono moduł *turystyka kulinarna* (opinie przedstawiono zespołowi oceniającemu).

Program studiów konsultowano również ze studentami młodszych roczników (interesariusze wewnętrzni), którzy byli zainteresowani kontynuowaniem studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Na wniosek studentów, zainteresowanych zdobyciem dodatkowych kompetencji, które wyróżniałyby ich na rynku pracy, wprowadzono zajęcia z pracownikami CDR w Brwinowie, którzy przygotowują ich do egzaminu na doradców rolniczych. Po ukończeniu studiów studenci mogą podchodzić do egzaminów zyskując uprawnienia doradcy rolniczego, bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów w postaci kursów. Tym samym więcej zajęć prowadzonych jest przez „praktyków” - osoby ze środowiska doradców rolniczych. Wprowadzono również większą ilość wyjazdów studyjnych, aby poznać praktyczną część zawodu.

Studenci biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku – 1 student, zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 1 lutego 2021 roku w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Kolegium Wydziału - 3 przedstawicieli studentów wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia - 1 student. Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja przeprowadzana corocznie przez Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii

studentów na temat programu kształcenia (Instrukcja nr 6). Koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku o profilu ogólnoakademickim wyróżnia silne powiązanie z praktycznym charakterem badań, osadzonych w aktualnych realiach funkcjonowania sektora rolniczego, prowadzonych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Wydziałach: Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania.

Koncepcja i cele kształcenia znajdują odzwierciedlenie w prawidłowo sformułowanej sylwetce absolwenta studiów drugiego stopnia, która obejmuje opis ogólnych celów kształcenia oraz możliwości zatrudnienia w zakresie uzyskanych kwalifikacji zawodowych i kontynuacji studiów w Szkole Doktorskiej. Przyporządkowanie kierunku doradztwo w obszarach wiejskich do dyscypliny zootechnika i rybactwo oraz dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo sprawia, że absolwent uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera legitymuje się interdyscyplinarną wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi, posiada umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+. Ma pogłębioną wiedzę z zakresu metod zarządzania, zna metody i narzędzia racjonalnego wykorzystania czynników wytwórczych (ziemia, praca, kapitał). Posiada specjalistyczną wiedzę dotyczącą zagadnień z zakresu technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie, głównych tendencji rozwojowych produkcji roślinnej i zwierzęcej, sposoby promowania żywności lokalnej, a także technologie i narzędzia pozwalające wykorzystać i kształtować potencjał rolnictwa dla poprawy jakości życia człowieka. Zna zasady opracowania i wdrażania strategii i programów służących stymulowaniu rozwoju obszarów wiejskich. Posiada wiedzę dotyczącą zasad funkcjonowania instrumentów polityki rolnej kraju i UE, funkcjonowania sektora agrobiznesu i innowacji oraz znaczenia kapitału społecznego i ludzkiego w rozwoju obszarów wiejskich, a także fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji. Zna źródła finansowania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości. Potrafi zaprojektować i stosować praktyki korzystne dla klimatu i środowiska w tym ochrony bioróżnorodności, zrównoważonego rozwoju gospodarstw oraz innej działalności prowadzonej na obszarach wiejskich, a także analizować przyczyny przebiegu procesów i zjawisk ekonomicznych w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu, posiada umiejętność prognozowania ich wpływu na procesy gospodarcze oraz proponować odpowiednie rozwiązania. Nabywa kompetencje metodyczne, komunikacyjne i organizatorskie, umożliwiające przystąpienie do egzaminów państwowych i uzyskać pełne uprawnienia doradcze. Przykładowe miejsca pracy: państwowe lub prywatne ośrodki doradztwa rolniczego, MRiRW i instytucje mu podległe, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego, firmy paszowe i zajmujące się ochroną roślin, związki hodowców i producentów rolnych.

Kierunek doradztwo w obszarach wiejskich dostosowany jest do potrzeb rynku pracy i uwzględnia m.in. doskonalenie treści programowych i form realizacji przedmiotów kierunkowych, doskonalenie efektywności jakości kształcenia i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, doskonalenie infrastruktury dydaktycznej, informatyzację działań w zakresie toku studiów, ankietyzację procesu dydaktycznego, a także współpracę z interesariuszami zewnętrznymi. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki stwarza studentom możliwość uzyskiwania dodatkowych umiejętności i uprawnień związanych z kierunkiem, organizując branżowe szkolenia i warsztaty, jak np. „Szkolenie w zakresie środków ochrony roślin”.

Aktualnie obowiązujące efekty uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich zostały przyjęte Uchwałą nr 10/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie doskonalenia programu studiów drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach

wiejskich dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024. Efekty uczenia się założone dla ocenianego kierunku odnoszą się do dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo oraz dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo i są zgodne z celami kształcenia i profilem ogólnoakademickim oraz z zakresem prowadzonej działalności naukowej Wydziałów. Uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym w jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. W programie studiów na poziomie studiów drugiego stopnia zdefiniowano w sumie 23 kierunkowe efekty uczenia się, w tym 9 dotyczy wiedzy (zna i rozumie), 10 umiejętności (potrafi), a 4 kompetencji społecznych (jest gotów do). Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Oddają one specyfikę kierunku studiów, a ich realizacja gwarantuje osiągnięcie kompetencji zawodowych wskazanych w ogólnie sformułowanej sylwetce absolwenta. Na studiach drugiego stopnia założono także efekty uczenia się odnoszące się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich. Określono 3 efekty w kategorii wiedzy i 3 efekty w kategorii umiejętności, zgodnie z poziomem 7 PRK, uwzględniające pełny zakres efektów uczenia się dla studiów o profilu ogólnoakademickim prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Analiza efektów uczenia się, które Uczelnia zamieściła w Raporcie samooceny wskazuje, że są one przygotowane poprawnie pod względem merytorycznym, obejmując właściwe treści. Jednak 5 (spośród 9) efektów wymaga ponownej weryfikacji zapisu w zakresie wiedzy w kategorii opisowej - głębia i zakres, w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK. W opisie kierunkowych efektów uczenia się podano, w zakresie wiedzy, absolwent zna i rozumie: D02_W02 - "rolę rolnictwa w gospodarce narodowej, specjalistyczne zagadnienia racjonalnego wykorzystania przestrzeni rolniczej w rozwoju obszarów wiejskich, zasady wyceny i obrotu ziemią rolniczą oraz czynniki produkcji i możliwości ich substytucji"; D02_W03 - "różnorodne zagadnienia z zakresu metod zarządzania, zna metody i narzędzia wykorzystania czynników wytwórczych (ziemia, praca, kapitał)"; D02_W04 - "specjalistyczne zagadnienia z zakresu technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie, główne tendencje rozwojowe produkcji roślinnej i zwierzęcej, sposoby wytwarzania i promowania żywności lokalnej"; D02_W07 - "złożone zagadnienia związane z antropogenicznym przekształcaniem środowiska naturalnego i wpływem tych procesów na ekosystem oraz zachowanie bioróżnorodności"; D02_W08 - "różnorodne zagadnienia z zakresu możliwości i źródeł finansowania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości". Zgodnie z zapisem dla poziomu 7 PRK absolwent powinien osiągnąć wiedzę w stopniu pogłębionym. Zespół oceniający rekomenduje dokonanie korekty niektórych efektów uczenia się z dostosowaniem do poziomu 7 z uwzględnieniem pogłębionej wiedzy oraz specyfiki studiowanego kierunku studiów.

Zgodnie z par. 3 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. z późn. zm.) w programie studiów określa się zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów. W kartach opisu zajęć (sylabusy) stanowiących załącznik do Uchwały nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. zawarto efekty uczenia się dla modułu jako opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć i odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się. Zdefiniowanie przedmiotu wymaga zdefiniowania efektów uczenia się przedmiotu zgodnych z

kierunkowymi efektami uczenia się zakładanymi dla programu studiów. Oznacza to, że efekty uczenia się dla zajęć powinny być zgodne, ale nie tożsame z efektami kierunkowymi. Z oceny treści efektów wynika, że nie wszystkie są prawidłowo sformułowane i odniesione do efektów kierunkowych. Efekty uczenia się dla części zajęć powielają efekty kierunkowe, a więc nie są specyficzne dla zajęć. W przypadku niektórych przedmiotów są takie same bądź prawie takie same. Liczba godzin konsultacji dla niemal wszystkich przedmiotów znacznie przekracza przyjętą dla tej formy kontaktu studenta z nauczycielem. Liczne błędy w formułowaniu efektów uczenia się zajęć w wielu przypadkach nie pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji (Zalecenie w Kryterium 2).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich są zgodne z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030. Oceniany kierunek w pełni wpisuje się w obszary działalności dydaktycznej oraz badawczej Uczelni. Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów drugiego stopnia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany: zootechnika i rybactwo w 60%, rolnictwo i ogrodnictwo w 40%. Dyscyplina wiodąca zootechnika i rybactwo, do której przyporządkowany został oceniany kierunek, w aktualnej ewaluacji dyscyplin naukowych posiada pełne prawa akademickie potwierdzone kategorią A, umożliwiającą studentom ocenianego kierunku zdobywanie kompetencji badawczych i udział w procesie badawczym. Koncepcja i cele kształcenia znajdują odzwierciedlenie w prawidłowo sformułowanej sylwetce absolwenta. Absolwent studiów drugiego stopnia ocenianego kierunku otrzymuje tytuł zawodowy magistra inżyniera. Ze względu na wieloaspektowość kształcenia, podczas studiów zdobywa zaawansowaną wiedzę w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Jednocześnie posiada umiejętności wykorzystania wiedzy w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Efekty uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich dla studiów drugiego stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, a także z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek. Wykazują zgodność z ogólnoakademickim profilem studiów, uwzględniając również aspekty praktyczne oraz potrzeby zawodowego rynku pracy, głównie w sektorze szeroko rozumianego rolnictwa. Nie wszystkie założone efekty uczenia się dla kierunku doradztwo w obszarach wiejskich o profilu ogólnoakademickim, prowadzonego na poziomie studiów drugiego stopnia są spójne z charakterystykami drugiego stopnia efektów uczenia się w zakresie wiedzy dla kwalifikacji na poziomie 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Opis niektórych efektów uczenia się nie wskazuje stopnia pogłębienia wiedzy jako właściwego dla poziomu 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. W kilku

kierunkowych efektach uczenia się w zakresie wiedzy nie określono pogłębionego stopnia. Zakładane efekty uczenia się dla ocenianego kierunku uwzględniają zdobywanie przez studentów umiejętności badawczych i kompetencji społecznych oraz kompetencji inżynierskich niezbędnych na rynku pracy, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Odnoszą się do posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Na podstawie odniesień efektów uczenia się dotyczących poszczególnych zajęć do kierunkowych efektów uczenia się oraz pełnej zgodności w tym zakresie, wykazano ich spójność dla ocenianego kierunku doradztwo w obszarach wiejskich oraz spójność i czytelność całego systemu formułowania, osiągania i weryfikowania poszczególnych grup efektów. Na tej podstawie można stwierdzić, że jest realna możliwość uzyskania przez studiujących efektów dotyczących poszczególnych zajęć ujętych w planie studiów, a przez to kierunkowych efektów uczenia się oraz możliwość weryfikowania stopnia osiągnięcia tych efektów przez studentów.

Podstawą rekomendacji jest niedostosowanie niektórych kierunkowych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia z zakresu wiedzy do poziomu 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się prawidłowe określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej zootechnika i rybactwo (60%) i procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo (40%) w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na ocenianym kierunku.
2. Rekomenduje się dokonanie korekty niektórych kierunkowych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia dostosowując je do poziomu 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji z uwzględnieniem w stopniu pogłębionym wiedzy oraz specyfiki w zakresie studiowanego kierunku studiów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie ulegał doskonaleniu od roku akademickiego 2019/2020. Aktualnie, studenci studiów stacjonarnych będący na 2 semestrze kształcą się zgodnie z programem obowiązującym od roku akademickiego 2023/2024. Program ten przygotowano w oparciu o Uchwałę nr 10/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie doskonalenia programu studiów drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. W załącznikach do

Uchwały zawarto ogólną charakterystykę kierunku studiów (załącznik nr 1), opis efektów uczenia się (załącznik nr 2a), opis efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich (załącznik nr 2b), szczegółową charakterystykę programu studiów (załącznik nr 3) oraz plan studiów (załącznik nr 4). Program studiów skonstruowany jest w sposób właściwy, zgodny z zasadami kształcenia na poziomie wyższym i jest stale doskonalony w zakresie zarówno merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz rozwijane doświadczenie praktyczne kadry, wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami sektora rolniczego.

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których kierunek został przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Za dobór treści poszczególnych zajęć dydaktycznych odpowiada nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany moduł, natomiast za prawidłowe przygotowanie i realizację treści programowych na kierunku odpowiedzialna jest Rada Programowa powołana na kadencję 2020-2024 przez Rektora i zaopiniowana przez Kolegium Wydziału. Szczegółowe treści dla poszczególnych zajęć opisane zostały w sylabusach (karty opisu zajęć), w których przedmiotowe efekty uczenia się wynikają z kierunkowych efektów uczenia się zaplanowanych w programie studiów. Sylabusy przygotowane zostały z uwzględnieniem określonych, odpowiednich form realizacji zajęć dydaktycznych. Realizowane treści programowe umożliwiają osiągnięcie efektów kierunkowych, jednakże w wielu sylabusach brak specyficznych efektów uczenia się dla zajęć. Zdefiniowanie przedmiotu wymaga zdefiniowania efektów uczenia się przedmiotu zgodnych z kierunkowymi efektami uczenia się zakładanymi dla programu studiów. Oznacza to, że efekty uczenia się dla zajęć powinny być zgodne, ale nie tożsame z efektami kierunkowymi. Z oceny treści efektów wynika, że nie wszystkie są prawidłowo sformułowane i odniesione do efektów kierunkowych. Efekty uczenia się dla części zajęć powielają efekty kierunkowe, a więc nie są specyficzne dla zajęć. W przypadku niektórych zajęć są takie same bądź prawie takie same (np. *Podstawy działalności gospodarczej/pozarolnicza działalność gospodarcza*). Do Raportu samooceny załączono sylabusy o takiej samej treści dla zajęć z *seminarium dyplomowe 1* i *seminarium dyplomowe 2*, co nie pozwala na ocenę progresu w przygotowaniu studentów do egzaminu dyplomowego w kolejnych semestrach realizacji zajęć dydaktycznych, sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się poszczególnych semestrów są takie same. Liczba godzin konsultacji dla niemal wszystkich przedmiotów znacznie przekracza przyjętą dla tej formy kontaktu studenta z nauczycielem. Liczne błędy w formułowaniu efektów uczenia się zajęć w wielu przypadkach nie pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej wymaga uporządkowania (1-2 pozycje jako podstawowe, a pozostałe jako uzupełniające). Zespół oceniający PKA zaleca dokonanie przeglądu sylabusów, uzupełnienie brakujących treści, korektę godzin konsultacji, dokonanie prawidłowego rozliczenia nakładu pracy z uwzględnieniem zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela, w tym godziny konsultacji (bilans punktów ECTS), a także uporządkowanie literatury. Przedstawione w czasie wizytacji zespołowi oceniającemu sprawozdania ze spotkań Rady Programowej kierunku nie dotyczyły analizy sylabusów. Uczelnia poinformowała, że ostatnie doskonalenie programu studiów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich miało miejsce w roku akademickim 2023/2024. Wcześniej kierunek był uruchomiony w roku akademickim 2019/2020 według poprzedniego programu. Obecnie Uczelnia kształci studentów jedynie na 2 semestrze I roku studiów i jest to pierwszy cykl kształcenia po doskonaleniu programu studiów. Karty nauczyciela sporządzane były przed zatwierdzeniem programu przez Senat w 2023 r. i obecnie są aktualne. Dane dotyczące sylabusów będą analizowane przed

nowym cyklem, tj. przed rozpoczęciem kształcenia w roku akademickim 2025/2026. Protokoły z weryfikacji będą sporządzone przed kolejnym cyklem kształcenia w roku akademickim 2025/2026.

Plan studiów ocenianego kierunku uwzględnia język obcy specjalistyczny (do wyboru jeden z czterech) i przedmioty o charakterze humanistycznym lub społecznym: *psychologia społeczna/psychologia w biznesie/social psychology, ochrona dziedzictwa kulturowego/zwierzęta w kulturze człowieka, negocjacje i komunikacja w doradztwie*. Kluczowe treści programowe zawarte są w przedmiotach kierunkowych i wynikają z badań realizowanych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo: *dobra praktyka rolnicza, integrowana ochrona roślin, krótkie łańcuchy dostaw, propedeutyka doradztwa rolniczego, bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym, budownictwo wiejskie, uprawy sadownicze i warzywnicze, metody badań statystycznych w rolnictwie (a może metody statystyczne w badaniach rolniczych?), turystyka kulinarna, rachunkowość rolnicza, doradztwo technologiczne, polityka rolna w UE i na świecie, interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne, seminarium dyplomowe 1 i 2, praktyka zawodowa, praca magisterska*. Na poszczególnych semestrach studenci mogą poszerzyć wiedzę z zakresu specjalistycznych zagadnień rolniczych poprzez uczestnictwo w realizacji wybranych przedmiotów wybieralnych. Zespół oceniający rekomenduje uzupełnienie planu studiów o przedmiot z zakresu zagadnień ekonomicznych, np. *doradztwo ekonomiczne*. Treści programowe zajęć uwzględnionych w programie studiów gwarantują osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Obszerna oferta przedmiotów do wyboru, obejmująca różne aspekty zootechniki i rolnictwa, pozwala na uzyskanie przez studentów przyjętych efektów uczenia się. W planach studiów zaplanowano tylko 5 egzaminów z zajęć dydaktycznych (w 1 semestrze 2 egzaminy, w 2 semestrze jeden i w 3 semestrze dwa) i egzamin dyplomowy, co znacznie obniża rangę kształcenia na poziomie wyższym.

Studia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim prowadzone są w formie studiów stacjonarnych. Studia trwają 3 semestry i kończą się nadaniem tytułu zawodowego magistra inżyniera. Zgodnie z programem studiów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich liczba punktów ECTS uprawniająca do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wynosi 90 (2250 godzin pracy studenta). Program studiów zakłada równomierne obciążenie pracą, liczba punktów ECTS jaką student musi osiągnąć, aby zaliczyć poszczególne semestry wynosi 30. Łączna liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, którą student musi zrealizować na studiach to 1200, co odpowiada 48 pkt ECTS (54,4%), a więc spełnione jest wymagane ustawowo 50%. Są to jednak także godziny ujęte w ramach tzw. godzin konsultacji, które zostały przypisane do poszczególnych przedmiotów w zawyżonym wymiarze (ok. 250 godz.). Program studiów obejmuje zajęcia i grupy zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana tym zajęciom wynosi 84. W harmonogramie studiów ujęte zostały zajęcia dotyczące kształcenia w zakresie języka obcego specjalistycznego w wymiarze 15 godzin (1 pkt ECTS), zakładając jego znajomość na poziomie B2+ ESOKJ. Ponadto w planie studiów uwzględniono obieralne zajęcia w języku angielskim (*social psychology, animal feed legislation*). Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych obejmują nakład pracy równy 5 pkt ECTS. Prawidłowy, zgodny z ustawowymi wymogami jest udział zajęć do wyboru, wymagających nakładów pracy 31 pkt ECTS, co stanowi 34,4% wszystkich punktów ECTS, a więc w wymiarze przekraczającym 30%.

Struktura zajęć dydaktycznych obejmuje wykłady w wymiarze 420 godzin (46,67% godzin ogółem), ćwiczenia audytoryjne - 160 godzin (17,78% godzin ogółem), ćwiczenia laboratoryjne – 320 godzin (35,56 godzin ogółem) i 2-tygodniowa praktyka zawodowa w wymiarze 60 godzin.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie wykładów oraz ćwiczeń w grupach audytoryjnych i laboratoryjnych. Większość wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych realizowanych jest w systemie kształcenia na odległość wykorzystując platformę MS Teams. Wykłady realizowane są głównie z wykorzystaniem technik wizualnych uzależnionych od sposobu realizacji (forma tradycyjna lub *online*) wykorzystując m.in. rzutniki, projektory multimedialne, filmy dydaktyczne. Ćwiczenia służą uzyskaniu przez studentów wiedzy i umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, realizowane są we współpracy m.in. z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział Radom. Część ćwiczeń audytoryjnych realizowana jest z wykorzystaniem technik nauczania na odległość, co pozwala na większe zaangażowanie praktyków przy prowadzeniu zajęć, a to pozwala studentom zapoznać się z zadaniami, jakie spotkają po ukończeniu studiów. Zajęcia odbywające się w tradycyjnym systemie prowadzone są w specjalistycznych salach przeznaczonych do nauki realizowanych przedmiotów np. w salach komputerowych, specjalistycznych laboratoriach m.in. w Instytucie Żywnienia Zwierząt i Bromatologii. Zajęcia odbywają się także Stacjach Doświadczalnych będących integralną częścią Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Gospodarstwach Doświadczalnych należących do Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a także w miarę możliwości w gospodarstwach prywatnych z którymi współpracuje Wydział. W ramach współpracy z Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli studenci mają możliwość odbywania zajęć m.in. na terenie LODR Końskowola (poletka demonstracyjne, gospodarstwa doświadczalne współpracujące z LODR). Część zajęć realizowana jest w warunkach laboratoryjnych, w trakcie których wykorzystywane są następujące metody dydaktyczne: nauka technik laboratoryjnych i obsługi urządzeń laboratoryjnych i analitycznych, wykonanie eksperymentów i analiza wyników podczas pracy samodzielnej lub grupowej. Z kolei podczas ćwiczeń audytoryjnych stosowane są następujące metody nauczania: 'pogadanka', pokaz, prezentacja multimedialna, metoda projektów, zadania do samodzielnego rozwiązywania, moderowane dyskusje dydaktyczne, metody kreatywnego nauczania, studium przypadku, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, metody programowe z wykorzystaniem komputera. Odrębnych metod wymagają moduły języków obcych, w realizacji których lektorzy wykorzystują następujące metody dydaktyczne: dyskusja, prezentacja, konwersacja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, komunikacyjna i bezpośrednia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się. W ramach zajęć studenci rozwijają techniki komunikacji społecznej poprzez możliwość wygłoszenia przygotowanego samodzielnie lub w grupie referatu lub prezentacji multimedialnej na ustalony temat lub grupowej analizy wybranego problemu z wykorzystaniem różnorodnych metod kreatywnych. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia, w tym przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Wydział przygotowany jest do prowadzenia kształcenia na odległość, które może być realizowane z wykorzystaniem infrastruktury

informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć a nauczycielami. Do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej wykorzystywana jest platforma Eduportal, dopuszcza się korzystanie także z innych platform np. Microsoft Teams. Kształcenie na odległość realizowane było głównie w okresie pandemii. Zdobyte doświadczenia w kształceniu na odległość zostały wykorzystane przy tworzeniu programu kształcenia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. W procesie kształcenia na odległość istnieje także możliwość wykorzystania kamer podłączonych do Internetu, które znajdują się w głównych salach wykładowych i laboratoryjnych. Do dyspozycji pracowników Wydział posiada także przenośny sprzęt służący do bezpośredniej transmisji zajęć oraz spotkań. W czasie pandemii prowadzący zajęcia byli zobowiązani do poinformowania starosty roku/grupy o szczegółach przeprowadzenia zajęć zdalnych, a w miarę możliwości do przekazania tej informacji każdemu uczestnikowi zajęć. Zajęcia realizowane w formie zdalnej odbywały się zgodnie z rozkładami zajęć umieszczonymi na stronach internetowych wydziałów. Prowadzący zajęcia monitorowali udział uczestników zajęć w zdalnych formach kształcenia i zapewniali materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Studenci otrzymują szereg narzędzi on-line oraz loginy do paneli wspierających proces nauki w formie zdalnej m.in.: Wirtualnej Uczelni, Microsoft 365, EDUPORTAL – dedykowany system nauki zdalnej na UP w Lublinie, panel użytkownika Biblioteki Głównej, panel Biura Karier.

Zgodnie z Regulaminem Studiów UP w Lublinie obowiązującym od 1 października 2023 r. w uzasadnionych przypadkach Dziekan może wyrazić studentom zgodę na indywidualną organizację studiów (§ 18). Uczestnictwo w zajęciach, terminy zaliczeń i zdawania egzaminów ustalają prowadzący poszczególne zajęcia, a zatwierdza Dziekan. Uczelnia podejmuje działania zmierzające do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów będących osobami z niepełnosprawnościami z uwzględnieniem specyfiki danego kierunku studiów. W celu zapewnienia niezbędnej pomocy studentom z niepełnosprawnościami na Uczelni powołany został Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami. Studenci mający orzeczenie o niepełnosprawności uzyskują niezbędną pomoc. Po zaliczeniu pierwszego semestru studiów student może uczestniczyć w zajęciach nieobjętych programem studiów z dowolnie wybranych przedmiotów na innych kierunkach studiów i na określonym poziomie studiów i profilu. Zajęcia te student realizuje za zgodą Dziekana Wydziału, na którym prowadzone są zajęcia (§ 9 pkt 1-2 RS). Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania, uczestnicząc w pracach studenckich kół naukowych. Swoje umiejętności i kompetencje poszerzają przez uczestnictwo w pracach badawczych, projektach, seminariach czy konferencjach. Student może realizować część programu studiów poza macierzystą uczelnią w innej uczelni polskiej lub zagranicznej w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych lub międzynarodowych programach wymiany studentów (MOST-AR, ERASMUS PLUS) (§ 10 pkt 1 RS).

Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mogą zdobywać i poszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez stały kontakt z praktyką rolniczą. W ramach zajęć *propedeutyka doradztwa rolniczego* organizowane są cykle zajęć pt. „Spotkanie z praktyką”, na które zapraszane są osoby zarządzające oraz pracujące w sektorze rolnym, m.in. zajęcia na kierunku prowadził dyrektor Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oddział Radom, a także dyrektor z Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Studenci ocenianego kierunku mieli możliwość zapoznania się ze strukturami oraz zadaniami jakie realizują inne ośrodki doradcze w Polsce, np. Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Zastosowanie metod kształcenia na odległość pozwala na zwiększenie umiędzynarodowienia kierunku i zapoznanie się z problematyką rolnictwa europejskiego poprzez organizację spotkań z przedstawicielami organizacji rolniczych z Europy. Spotkania te odbywały się pod

hasłem „*My farm – my future*”, a wykładowcami byli przedstawiciele organizacji rolniczych z Włoch, Litwy, Hiszpanii, Czech, Estonii. Aktualnie w ramach seminarium dyplomowego studenci kierunku mają możliwość realizowania części zajęć z przedmiotu w formie konferencji *on-line* z przedstawicielami europejskich struktur rynku rolnego. Zespół oceniający miał możliwość hospitować zajęcia, w trakcie których studenci odbywali spotkanie z prezesem Litewskiej Izby Rolnej Arunasem Svitojusem. Takie spotkania pozwalają nie tylko poszerzyć wiedzę o sektorze rolnym w Polsce i Unii Europejskiej, ale także doskonalić umiejętności komunikacyjne w obcych językach. Na ocenianym kierunku szczególny nacisk kładziony jest na aspekty związane z praktycznym wykonywaniem zawodu, w związku z tym część zajęć prowadzonych jest przez specjalistów zajmujących się doradztwem oraz szkoleniem z CDR Oddział w Radomiu Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podpisał umowę z Centrum Doradztwa Rolniczego w zakresie szkolenia oraz przygotowania do zdawania egzaminów państwowych umożliwiających podjęcie pracy absolwentom jako doradcy rolni.

Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizują obowiązkowe praktyki zawodowe, które pozwalają na zdobycie i poszerzenie kompetencji w kontakcie z praktyką rolniczą. Praktyki obejmują 60 godzin dydaktycznych i odpowiadają 2 punktom ECTS. Odbywają się one w instytucjach sektora rolniczego, takich jak: Ośrodki Doradztwa Rolniczego – w tym Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) w Brwinowie z oddziałem w Radomiu, a także regionalne ośrodki, np. w Końskowoli i Szepietowie. Te instytucje, kluczowe dla kierunku, odpowiadają za certyfikację doradców rolniczych, umożliwiają zdobycie wiedzy praktycznej oraz udział w szkoleniach i działaniach edukacyjnych. Przedsiębiorstwa agrobiznesowe – partnerzy z sektora prywatnego umożliwiają zdobywanie doświadczeń w zarządzaniu gospodarstwami, analizach ekonomicznych oraz współpracy z różnymi podmiotami agrobiznesu. Praktyki przygotowują studentów do pracy w dynamicznym środowisku rolniczym i produkcyjnym. Jednostki samorządowe związane z obszarami wiejskimi dające możliwość realizacji praktyki w tych instytucjach, pomagają studentom zdobyć doświadczenie w zarządzaniu projektami rozwoju terenów wiejskich oraz współpracy z lokalnymi społecznościami, co rozwija ich kompetencje społeczne.

Instytucje edukacyjne i organizacje rolnicze z Europy – w ramach programu „*My farm – my future*” studenci mają możliwość kontaktu z przedstawicielami organizacji rolniczych z krajów takich jak Włochy, Litwa, Hiszpania, Czechy i Estonia. Udział w tych zajęciach umożliwia im poznanie specyfiki europejskiego rolnictwa i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w obcych językach.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie aktywnie współpracuje z instytucjami weryfikującymi, czy miejsca praktyk zapewniają właściwe warunki do realizacji programu praktyk, dostosowując wybór miejsc do indywidualnych zainteresowań studentów. W przypadku osób o szczególnych potrzebach Uczelnia oferuje wsparcie w zakresie dostosowania miejsca i warunków praktyk. Kompetencje opiekunów praktyk zostały ocenione przez studentów jako odpowiednie – wyniki ankiet prowadzonych na Wydziale pokazały, że 92,85% studentów oceniło zaangażowanie i życzliwość opiekunów bardzo pozytywnie, co wpłynęło na przebieg praktyk. Wyniki ankiety z roku akademickiego 2022/2023 wskazują, że 92,85% studentów uznało, że praktyki spełniły ich oczekiwania, a 100% oceniło zadania wykonywane podczas praktyk jako wartościowe. Studenci stwierdzili, że praktyki umożliwiły im rozwinięcie praktycznych umiejętności zawodowych, co stanowiło istotny element ich przygotowania zawodowego. Po zakończeniu praktyk studenci składają pisemny raport, który jest oceniany przez opiekuna akademickiego. Ocena raportu uwzględnia poziom realizacji zadań i osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Kryteria oceny są szczegółowo określone w sylabusie i obejmują wymagany zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Program praktyk zawodowych kładzie nacisk na zdobywanie wiedzy technicznej, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, takich jak

praca w grupie, organizacja pracy oraz rozwiązywanie problemów. Z ankiet wynika, że 85,71% studentów oceniło pozytywnie wpływ praktyk na rozwój kompetencji społecznych.

W czasie pandemii praktyki były realizowane w trybie stacjonarnym, co umożliwiło studentom zdobycie rzeczywistego doświadczenia w środowisku zawodowym. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia, że instytucje partnerskie są starannie dobierane, by oferowały studentom warunki zgodne z profilem studiów. Dzięki temu studenci mają możliwość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy oraz rozwijania umiejętności niezbędnych w zawodzie doradcy rolniczego.

Formy zajęć i liczebność grup studenckich są dostosowane do ich specyfiki, realizowanych treści programowych oraz założonych efektów uczenia się i mają na celu zapewnienie osiągnięcia efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych poszczególnym zajęciom. Liczebność grup studenckich dla różnych form zajęć dydaktycznych reguluje Zarządzenie nr 84 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 14 września 2021 r. w sprawie liczebności studenckich grup dydaktycznych. Na podstawie powyższego Zarządzenia obowiązuje następująca liczebność studenckich grup dydaktycznych: 1) ćwiczenia audytoryjne, terenowe, rachunkowe - 30-34 osoby, 2) ćwiczenia laboratoryjne, projektowe, lektoraty języków obcych - 15-17 osób, 3) seminarium dyplomowe na studiach pierwszego stopnia dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020 - 12 osób, 4) seminarium dyplomowe z zastrzeżeniem pkt. 3 - 15-17 osób, 5) zajęcia z wychowania fizycznego na pływalni - 15 osób, pozostałe zajęcia - 30-34 osoby. Istnieje także możliwość uczestniczenia w małych 3-5 osobowych grupach w zajęciach realizowanych w ramach kół naukowych jako zajęcia praktyczne. Taka liczebność grup uwzględnia zachowanie zasad BHP, dostępność do aparatury oraz efektywną pracę wszystkim studentom.

Zgodnie z Regulaminem Studiów UP w Lublinie (§ 12) rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego i obejmuje dwa semestry zajęć dydaktycznych: zimowy i letni. Zajęcia dydaktyczne w każdym semestrze trwają 15 tygodni. Sesje egzaminacyjne trwają nie krócej niż 1-2 tygodnie każda. Szczegółową organizację roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia semestru, sesji egzaminacyjnej ustala Rektor w drodze zarządzenia co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego (§ 13).

Szczegółowy rozkład zajęć dydaktycznych zatwierdzony przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki jest podawany do wiadomości co najmniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Na wniosek studentów reprezentowanych przez starostę roku po akceptacji osoby odpowiedzialnej za zajęcia oraz dziekana harmonogram zajęć może ulec niewielkim zmianom. Reasumując można stwierdzić, że organizacja zajęć na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w formie studiów stacjonarnych jest w pełni prawidłowa i uwzględnia czas na pracę własną studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Dobór treści programowych na studiach drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, w tym treści związanych z dyscyplinami naukowymi, w których prowadzone są badania na Uczelni, a do których przyporządkowany jest kierunek oraz przewidzianych dla kształcenia praktycznego jest w pełni zgodny z kierunkowymi efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku. Treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek, ze szczególnym uwzględnieniem wiodącej dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, ale także drugiej dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo. Kompleksowe i specyficzne treści programowe, obejmujące zagadnienia kierunkowe powiązane z powyższymi dyscyplinami zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, jednak dla większości zajęć znajdujących się w planie studiów sformułowane i realizowane efekty przedmiotowe są powtórzeniem efektów kierunkowych, bądź nie mają związku z efektami kierunkowymi.

Wyodrębnienie poszczególnych zajęć, a także grup zajęć w programie studiów na ocenianym kierunku, prowadzonych na drugim poziomie studiów, ich wymiar godzinowy oraz prawidłowa sekwencja zajęć w harmonogramie studiów, w pełni umożliwia osiągnięcie prawidłowo sformułowanych kierunkowych efektów uczenia się, zgodnie z koncepcją i celami kształcenia oraz zakładaną sylwetką absolwenta - specjalisty w zakresie znajomości zagadnień z zakresu szeroko rozumianego rolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem kompleksowej wiedzy, umiejętności i kompetencji dotyczących wykonywania czynności doradczych indywidualnie i w zespołach. Dzięki temu możliwe jest także osiągnięcie kompetencji badawczych oraz kompetencji inżynierskich.

Na kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich dominują różnorodne, aktywne metody kształcenia, zorientowane na studentów, uwzględniające najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Aktywny i zaangażowany udział studentów w procesie nauczania i uczenia się umożliwia im osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym również zapewniających umiejętności badawcze oraz kompetencje inżynierskie.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które obejmują wskazanie osoby odpowiadającej za organizację i nadzór nad praktykami zawodowymi oraz zakres zadań przypisanych tej osobie, procedury dokumentowania i zaliczania praktyk. Procedury odbywania i zaliczania praktyk zawodowych określają zasady organizacji praktyk i zakres obowiązków opiekuna praktyk. Praktyki odbywają się w oparciu o podpisane z interesariuszami zewnętrznymi umowy praktyk. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zarówno ogólna, jak i szczegółowa organizacja procesu dydaktycznego, w tym rozplanowanie zajęć na ocenianym kierunku studiów prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jest prawidłowa, uwzględnia czas na pracę własną studentów, a także umożliwia ocenę i dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się uzupełnienie planu studiów o zajęcia z zakresu zagadnień ekonomicznych.

Zalecenia

Zaleca się:

1. dokonanie analizy sylabusów w zakresie:

- korekty efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć z uwzględnieniem ich specyfiki tak, by były uszczegółowieniem, a nie powieleniem efektów kierunkowych oraz dostosowanie ich do odpowiedniego poziomu PRK w zakresie studiowanego kierunku;
 - prawidłowego rozliczenia nakładu pracy z uwzględnieniem zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela, w tym godzin konsultacji (bilans punktów ECTS);
 - uporządkowania literatury z podziałem na podstawową i uzupełniającą.
2. opracowanie sylabusów, zróżnicowanych pod względem treści dla zajęć z seminarium dyplomowego 1 i seminarium dyplomowego 2.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady i tryb rekrutacji na studia drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich zawarte są w Uchwałach Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, podejmowanych z rocznym wyprzedzeniem. Są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste. Zasady rekrutacji na kierunek w roku akademickim 2024/2025 określa Uchwała nr 63/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie w roku akademickim 2024/2025. Informacje o zasadach, rozpoczęciu oraz zakończeniu rekrutacji i trybie przyjmowania kandydatów dostępne są na głównej stronie internetowej Uczelni w zakładce "Rekrutacja" oraz w informatorze uczelnianym. Informacje o warunkach rekrutacji dotyczące kierunku są dostępne na stronie internetowej Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w zakładce "Doradztwo w obszarach wiejskich – informacje rekrutacyjne".

Rekrutacja kandydatów na wszystkie kierunki studiów UP prowadzona jest z wykorzystaniem systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów. Na kierunek doradztwo w obszarach wiejskich w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniany jest dyplom oraz średnia ocen ze studiów.

Na studia drugiego stopnia mogą ubiegać się osoby posiadające tytuł zawodowy inżyniera lub inżyniera lub magistra inżyniera kierunku pokrewnego. Studia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich dedykowane są głównie dla absolwentów studiów pierwszego stopnia realizowanych w dyscyplinach zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo. Wynika to z przepisów Ustawy wymagających od przyszłych doradców wykształcenia rolniczego lub z zakresu rolnictwa. Kierunkami które spełniają wymogi są m.in. zootechnika, agrobiotechnika, ochrona środowiska, behawiorystyka, pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, ogrodnictwo. W przypadku spełnienia wymagań, istnieje możliwość przyjęcia na studia kandydatów z innych kierunków pod warunkiem uzupełnienia przedmiotów związanych z rolnictwem i zootechniką (np. hodowla zwierząt, uprawa roli i roślin).

Zasady i tryb rekrutacji zawarte w Uchwale 63/2022-2023 Senatu nie zawierają informacji dotyczących oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów, zgodnie z Regulaminem studiów UP w Lublinie (§19), organizację powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu

UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. Zasady, warunki i tryb PEU określa załącznik do ww. Uchwały. Efekty uczenia się można potwierdzić, jeżeli kierunek posiada pozytywną ocenę jakości kształcenia albo uczelnia posiada kategorię naukową A+, B lub B+ w zakresie dyscypliny albo dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest oceniany kierunek studiów. Kandydat może zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej uczelni oraz skontaktować się z konsultantem PEU (pracownik Działu Organizacji i Toku Studiów), który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie uczelni. Weryfikacji efektów uczenia dokonuje Wydziałowa Komisja PEU powołana przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU w trybie określonym w Załączniku do Uchwały Senatu nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r. W wyniku PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji na ocenianym kierunku. Do tej pory nie korzystano z tej formy potwierdzania efektów uczenia na ocenianym kierunku.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej określone zostały w Regulaminie studiów (§ 8) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i opublikowane na stronach internetowych uczelni. Analiza zapisu wskazuje, że system jest w pełni prawidłowy i przejrzysty, zapewniający możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich zgodności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się na określonym kierunku. Student innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru może być przyjęty na studia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich za zgodą Dziekana Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, wyrażoną w drodze decyzji pod warunkiem, że dostarczył zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza oraz spełnia wymagania rekrutacyjne na oceniany kierunek. Zadaniem Dziekana jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych przez studenta efektów uczenia z efektami określonymi w programie studiów ocenianego kierunku oraz przypisuje studentowi za osiągnięte poza jednostką efekty uczenia taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na Wydziale. W przypadku stwierdzenia różnic programowych w liczbie nie większej niż 24 punkty ECTS, Dziekan wyznacza do realizacji przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie studiów efektów uczenia się. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu. Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MOST-AR) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program ERASMUS+). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów.

Zasady i procedury dyplomowania na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich są trafne i transparentne, zapewniające potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Są ogólnie dostępne na stronach internetowych Uczelni. Warunki i tryb dyplomowania są dokładnie określone w Regulaminie studiów w paragrafach: 33-38 – praca dyplomowa, 42-43 – egzamin dyplomowy i 46 – wynik ukończenia studiów oraz w przyjętych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zasadach dyplomowania określonych w Instrukcji nr 10. Studenta studiów drugiego stopnia ocenianego kierunku obowiązuje przygotowanie pracy dyplomowej magisterskiej, o tematyce zgodnej z kierunkiem studiów, przyjętymi efektami uczenia się oraz mieszczącej się w dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek. Zaproponowane przez jednostki tematy prac, a także zgłoszone przez studentów własne tematy podlegają weryfikacji przez Radę Programową kierunku. Mogą one poruszać m.in.: tematykę

doradztwa technologicznego i hodowlanego, możliwości i sposobów wdrażania Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej i programów rolno-środowiskowych, modernizacji gospodarstw rolnych, sposobów wspierania rozwoju małej przedsiębiorczości na wsi, działania na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego. Praca magisterska powinna spełniać warunki dotyczące umiejętności poprawnego stawiania tez, określania zakresu i celu pracy, posługiwanie się metodami badawczymi w rozwiązywaniu hipotezy badawczej, doboru metod badawczych i statystycznych oraz ich uzasadniania, opracowywania wyników badań i przeprowadzania dyskusji, formułowania wniosków z uzyskanych wyników badań. Student wykonuje pracę pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zatrudnionego w Uczelni, posiadającego tytuł naukowy, stopień naukowy doktora habilitowanego i posiadający dorobek naukowy związany z tematem pracy. Praca dyplomowa magisterska, przed przyjęciem przez promotora, podlega sprawdzeniu za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Oceny pracy dyplomowej dokonuje nauczyciel akademicki kierujący pracą oraz recenzent powołany przez Dziekana. Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii promotora i recenzji recenzenta pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z § 41 Regulaminu studiów. W skład Komisji wchodzi: Dziekan lub Prodziekan jako przewodniczący, nauczyciel akademicki kierujący pracą i recenzent. Podczas egzaminu dyplomowego student prezentuje pracę magisterską i odpowiada na trzy pytania zadane przez członków Komisji. Pytania są losowo wybierane przez studenta z puli pytań zgłoszonych przez nauczycieli realizujących treści kształcenia z modułów na ocenianym kierunku oraz związane z tematyką pracy dyplomowej. Treść pytań wraz z ocenami umieszcza się w protokole. Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z § 46, pkt. 7 Regulaminu studiów UP w Lublinie. Po zdaniu egzaminu student uzyskuje tytuł zawodowy i dyplom magistra inżyniera. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego następuje postępowanie zgodne z zapisami w Regulaminie studiów. Ocena wybranych prac dyplomowych magisterskich wykazała, że ich tematy są charakterystyczne dla kierunku studiów i zgodne z dyscyplinami do których przyporządkowano kierunek. Zespół Oceniający dokonując oceny 5 prac dyplomowych, których autorzy ukończyli studia w roku akademickim 2020/2021 wykazał, że wszystkie prace spełniają wymogi merytoryczne i formalne prac magisterskich, są starannie opracowane i mają charakter aplikacyjny.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich regulują rozwiązania przyjęte przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dotyczące procesu kształcenia, tj. Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, a także procedury przyjęte na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów ocenianego kierunku jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony w danym roku akademickim sporządza do 21 lutego (sesja zimowa) i 30 września (sesja letnia) zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołu. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia po każdym semestrze sporządza raporty z oceny efektów uczenia i jakości kształcenia, które omawiane są na Kolegium Wydziału, a następnie kierowane do analizy w Radach Programowych. W przypadku modułów, w których udział ocen niedostatecznych przekracza 30% z ostatniego egzaminu lub zaliczenia przedmiotu, rozpoczynana jest procedura naprawcza, a propozycje istotnych zmian w procesie kształcenia są opiniowane przez Kolegium Wydziału. W pozostałych przypadkach osoba odpowiadająca za moduł analizuje poprawność doboru metod oraz zasadność oceny (Instrukcja nr 1. weryfikacji efektów uczenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki). Działania te mają na celu bieżącą ocenę prowadzonych zajęć i służą do

podejmowania działań naprawczych w procesie dydaktycznym i przyczyniają się do doskonalenia procesu nauczania i uczenia się studentów. Studenci przyjęci na I rok studiów na kierunku doradztwa w obszarach wiejskich mogą być skreśleni z listy w sytuacji niepodjęcia studiów od dnia 1 października czy rezygnacji z nauki w trakcie pierwszego semestru. Nieliczne osoby są skreślane z listy studentów z powodu braku zaliczenia wszystkich modułów w semestrze. Na wyższych latach studiów zdarzają się sporadyczne rezygnacje z kontynuowania nauki. Wszystkie dane liczbowe, jak np.: liczby studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia, dane kierowane do GUS, czy systemu POL-on są statystycznie opracowywane przez pracowników dziekanatu. Te informacje również poddawane są analizie, której wyniki służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych.

Sposób oceny i kryteria oceny danego modułu przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach przez osoby odpowiedzialne za moduł. Weryfikacja efektów uczenia się na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w opisach modułów. Zastosowanie konkretnej metody zależne jest od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od prowadzącego zajęcia. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego, oraz inne materiały) są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów. Nauczyciele przechowują w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć. Zaleca się stosowanie poniższego ramowego systemu oceny studentów: a) przedmioty kończące się zaliczeniem / egzaminem – zaliczenie / egzamin może mieć formę pisemną lub ustną (również z wykorzystaniem infrastruktury technologicznej np. Eduportal, Teams etc.). O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z modułu, dotyczy również kształcenia na odległość. W przypadku formy ustnej egzaminu/zaliczenia (również w formie zdalnej), egzaminator jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zawierającej: imię i nazwisko studenta, numery zadanych pytań z listy lub treści zadawanych pytań i oceny z każdego pytania, a student powinien mieć włączony mikrofon i kamerę; b) do uzyskania oceny pozytywnej koniecznym jest, aby student posiadał wszystkie efekty uczenia się (wiedzę, umiejętności) zawarte w module – w stopniu co najmniej dostatecznym, tzn. nie mniej niż 51% planowanych efektów uczenia się oraz kompetencje społeczne. W przypadku braku uzyskania przez 30% studentów w ostatnim terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych efektów w modułach, osoba odpowiadająca za moduł informuje kierownika jednostki i wspólnie analizują przyczyny, wprowadzają program naprawczy przy wsparciu jednostki, a kierownik / dyrektor jednostki sporządza notatkę i przekazuje WKdsJK. Oceny z egzaminów, zaliczeń, sprawdzianów, kolokwii, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów po uprzednich konsultacjach m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu) na stronie platformie edukacyjnej lub za pomocą e-maila grupowego. Zasady zaliczenia etapów studiów przez studenta określa Regulamin Studiów UP w Lublinie.

W załączniku nr 3 przedstawiono ocenę prac etapowych z 5 różnych modułów zajęć realizowanych na ocenianych studiach dokonaną przez zespół oceniający. Na jej podstawie stwierdzono właściwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się, zgodny z zaplanowanym w sylabusach zajęć. Metody stosowane przez nauczycieli były różnorodne, co pozwoliło na weryfikację efektów uczenia się, także

umiejętności praktycznych. Pytania zadawane na egzaminach i kolokwiah były dobrze i jasno sformułowane, a stopień ich trudności dostosowany do zakładanych efektów uczenia się i celów zajęć. Wszystkie weryfikowane przez Zespół prace etapowe były rzetelnie ocenione. Wykazano nieprawidłowość w przypadku oceny prac etapowych jednego modułu - brak weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Na zajęciach ćwiczeniowych (30 godz.) liczyła się aktywność i frekwencja, brak ocen zaliczeniowych, a weryfikacja efektów uczenia się była w formie egzaminu na podstawie testu. Zespół oceniający rekomenduje prawidłową weryfikację efektów uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności, także efektów etapowych z modułów zajęć.

Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustala terminy egzaminów/zaliczeń. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Informację o wynikach egzaminu/zaliczenia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot wprowadza do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników z egzaminu/zaliczenia dla studentów oraz przekazuje prawidłowo wypełniony protokół do dziekanatu w terminie do 5 dni roboczych od daty przeprowadzonego egzaminu/zaliczenia. Studentowi przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu poprawkowego z każdego modułu przy założeniu, że drugi egzamin poprawkowy jest egzaminem ostatecznym. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się poprzez zaliczenie zajęć i praktyk przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru zostaje zarejestrowany decyzją dziekana na kolejny semestr. Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami z niepełnosprawnością koordynuje Specjalista ds. osób niepełnosprawnych w Dziale Organizacji i Toku Studiów. Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio dziekana/prodziekana. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich.

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się studentów odbywa się na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć, tj. wykładów, ćwiczeń, lektoratów języków obcych. Do weryfikacji osiągania efektów uczenia się służą: egzaminy, testy, prace pisemne, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy, a w trakcie samych zajęć: referaty, eseje, projekty, prezentacje, obserwacje, aktywności w pracy grupowej i dyskusjach, sposób zadawania pytań i argumentacji, umiejętność wyciągania wniosków. System pozyskiwania informacji od studentów nt. zajęć dydaktycznych obejmuje - elektroniczną powszechną dobrowolną ankietę składającą się z kilku pytań oraz elektroniczną pogłębioną ankietę skierowaną do absolwentów. Wyniki ankiet są analizowane przez WKdJK i prezentowane są na Kolegium Wydziału, w którego skład wchodzi m.in. wszyscy kierownicy Jednostek Wydziału. Zadaniem kierowników jest przekazanie informacji nauczycielom oraz podjęcie wspólnych działań poprawiających jakość. W sprawozdaniu z realizacji studenckiej praktyki zawodowej student wymienia wykonane w trakcie praktyki zadania, natomiast opiekun praktyki ocenia realizację założonych dla niej efektów uczenia się. Metody i formy weryfikacji

efektów uczenia się prowadzące do nabycia umiejętności praktycznych są zależne od treści merytorycznych danego przedmiotu oraz form prowadzenia zajęć, wybór metod i form weryfikacji efektów dokonywany jest przez prowadzącego, określony w trakcie zajęć. W przypadku ćwiczeń audytoryjnych są to: odpowiedzi ustne, prace pisemne, projekty, kolokwia cząstkowe i zaliczeniowe, dla zajęć laboratoryjnych - sprawozdania, a dla wykładów i seminariów - prezentacja, udokumentowane opracowanie na zadany temat, analiza literatury z wykazem źródeł bibliograficznych. Szczegółowe informacje dotyczące form i metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia podane są w module przedmiotu. W przypadku przedmiotów składających się jedynie z wykładów ocena końcowa wystawiana jest na podstawie wyników pisemnego egzaminu/zaliczenia końcowego, ale może się też liczyć aktywność studenta – udział w dyskusji umożliwia efektywniejszą ocenę kompetencji społecznych. W przypadku większości kierunkowych przedmiotów, które są prowadzone w formie zarówno wykładu, jak i ćwiczeń, ocena końcowa wystawiana jest na podstawie egzaminu końcowego w formie pisemnej (student może przystąpić do egzaminu po zaliczeniu ćwiczeń na podstawie wymogów doprecyzowanych w module i przekazanych podczas pierwszych zajęć): pytania egzaminacyjne obejmują pełny zakres treści zajęć np. *dobra praktyka rolnicza, interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne*. W części zajęć realizowanych na ocenianym kierunku, efekty uczenia weryfikuje ocena z egzaminu oraz wyniki pracy studenta w trakcie semestru - zaliczenia cząstkowe, aktywność na zajęciach, referaty, projekty, prace testowe, czy prezentacje. Na ocenę końcową z przedmiotu składają się wówczas ocena z części ćwiczeniowej oraz wykładowej, przy czym wagę ocen ustalają proporcje określone przez nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot. W odniesieniu do przedmiotów kończących się zaliczeniem o końcowej ocenie decydują wyniki prac cząstkowych. Charakter metod weryfikacji wiedzy uzależniony jest od specyfiki przedmiotu, określony przez prowadzącego nauczyciela akademickiego. Tematyka prac dyplomowych magisterskich wpisuje się w zakładane efekty uczenia się.

W związku z wprowadzeniem przez MNiSW oraz ZUS ogólnopolskiego system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zawiesił wdrożenie własnego systemu monitorowania losów absolwentów. Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej Wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Biuro Rozwoju Kompetencji Studentów funkcjonujące w strukturze Działu Organizacji i Toku Studiów. Prowadzi ono również ankietyzację absolwentów, którzy nie wykazują dużego zainteresowania raportowaniem swoich losów na polu zawodowym. Ponadto Biuro otrzymuje z Wojewódzkiego Urzędu Pracy opracowania pt.: „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów (rok akademicki 2018/2019 – 0% bezrobotnych absolwentów, 2019/2020 – 1,9% bezrobotnych)” oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego. Raport z badań ilościowych”. Te opracowania będą analizowane, a wnioski wdrażane do dalszego udoskonalania efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady i tryb rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji na kierunek doradztwo w obszarach wiejskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na studia drugiego stopnia są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających zaawansowaną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Na etapie rekrutacji nie uwzględnia się informacji o kompetencjach cyfrowych kandydatów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów obowiązujące na Uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Tryb postępowania w trakcie dyplomowania jest opisany w Regulaminie studiów i w wydziałowej procedurze dyplomowania. Pracę dyplomową stanowi praca magisterska. Egzamin dyplomowy magisterski jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studenta dotyczącej kierunku studiów oraz związany jest z tematem pracy dyplomowej. Na egzaminie student prezentuje pracę dyplomową, przedstawia tezy pracy, prowadzona jest dyskusja odnośnie pracy, a następnie student odpowiada na 3 wylosowane pytania, które dotyczą treści kształcenia związanych z kierunkiem studiów. Egzamin dyplomowy stanowi weryfikację osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się właściwych dla poziomu studiów na ocenianym kierunku. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się na Wydziale obejmuje wszystkie kategorie, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Weryfikacja przeprowadzana jest w ramach poszczególnych zajęć, w trakcie praktyki, seminarium dyplomowego, analizy tematów zgłaszanych prac dyplomowych, przygotowania pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Obowiązujące na Uczelni i na Wydziale zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się w tym także umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego specjalistycznego na poziomie B2+. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się zakładanych dla danych zajęć są archiwizowane. Analiza prac etapowych przeprowadzona przez Zespół Oceniający potwierdziła właściwą, zgodną z obowiązującymi na Uczelni procedurami weryfikację efektów uczenia się przez

prace cząstkowe i egzaminacyjne. Dobór metod weryfikacji był odpowiedni do zakładanych efektów uczenia się. Oceny prac były rzetelne i obiektywne.

Praca dyplomowa magisterska wraz z egzaminem dyplomowym stanowią końcowy sprawdzian wiedzy i umiejętności studenta zdobytych w trakcie całego okresu kształcenia oraz są elementem systemu weryfikacji jakości kształcenia. Tematyka prac dyplomowych realizowanych na ocenianym kierunku jest zróżnicowana i mieści się w zakresie dyscyplin, do których kierunku został przyporządkowany. Analiza prac dyplomowych przeprowadzona przez członków Zespołu Oceniającego potwierdziła wybór właściwej tematyki prac i ich charakter. Wszystkie prace dyplomowe spełniały kryteria pracy dyplomowej magisterskiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się prawidłową weryfikację efektów uczenia się w ramach modułów zajęć z zakresu wiedzy i umiejętności, a także weryfikację efektów etapowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich zajęcia prowadzi łącznie 21 nauczycieli akademickich, którzy realizują badania naukowe i publikują w 5 dyscyplinach naukowych: zootechnika i rybactwo (9 nauczycieli akademickich), rolnictwo i ogrodnictwo (6 nauczycieli), inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (1 nauczyciel), ekonomia i finanse (2 nauczycieli), inżynieria mechaniczna (1 nauczyciel), nauki o zarządzaniu i jakości (1 nauczyciel) oraz wykładowca języków obcych z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (1 osoba). Uznano, że kadre nauczycieli akademickich stanowiących obsadę kierunku doradztwo w obszarach wiejskich tworzą osoby z tytułem naukowym profesora (7 osób), doktora habilitowanego (7 osób), doktora (6 osób) i magistra (1 osoba). Obsadę kierunku poszerzono także o kadre spoza Uczelni, ściśle związaną z praktycznym wymiarem kierunku. Są to osoby zatrudnione w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (4 osoby). Współuczestniczyli oni w realizacji zajęć dydaktycznych z następujących przedmiotów: *propedeutyka doradztwa rolniczego; produkcja rolna przyjazna środowisku/rolnictwo zrównoważone; uprawy sadownicze i warzywnicze; społeczność wiejska/aktywizacja społeczności wiejskiej; gospodarowanie odpadami w produkcji rolniczej/utyliczacja odpadów w produkcji rolniczej mieszczących się w programie ocenianego kierunku studiów.*

Większość kadry badawczo-dydaktycznej stanowią pracownicy Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki reprezentujących dyscyplinę naukową zootechnika i rybactwo, jako wiodącą dla ocenianego kierunku studiów, do której przypisano 60% zakładanych efektów uczenia się kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Tę dyscyplinę naukową reprezentuje 9 nauczycieli akademickich, w

tym z tytułem naukowym profesora 3 osoby, ze stopniem doktora habilitowanego 2 osoby i 4 osoby ze stopniem doktora. Pozostali nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów to pracownicy Wydziałów Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu reprezentujący dyscyplinę naukową rolnictwo i ogrodnictwo, do której przypisano 40% zakładanych efektów uczenia się. Tę dyscyplinę naukową tworzy 6 nauczycieli akademickich, w tym: 2 osoby z tytułem naukowym profesora, 4 osoby ze stopniem doktora habilitowanego. Zajęcia dydaktyczne prowadzi także jedna osoba z tytułem naukowym profesora nauk technicznych z dyscypliny inżynieria mechaniczna, z Wydziału Inżynieria Produkcji, następnie 2 osoby ze stopniem doktora reprezentujące ekonomię i finanse oraz 1 osoba ze stopniem doktora habilitowanego z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości z nauk społecznych i 1 osoba z tytułem naukowym profesora przedstawiająca dyscyplinę inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka z nauk inżynieryjno-technicznych.

Kadra dydaktyczna jest wystarczająca i ma zróżnicowane kwalifikacje naukowe. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, a nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku mają kompetencje dydaktyczne, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy i realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, jest zgodne z wymaganiami.

Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej ma wyraźne ukierunkowanie w merytorycznym obszarze dyscyplin naukowych: zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo. W tych dyscyplinach Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie ma uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk rolniczych. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, prowadzący kierunek doradztwo w obszarach wiejskich ma przyznaną kategorię naukową A w dyscyplinie naukowej zootechnika i rybactwo, z kolei kategorię B+ w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Wydział prowadzi działalność badawczą w merytorycznym obszarze dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo, a częściowo także inżynieria mechaniczna, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz ekonomia i finanse.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, w latach 2019-2023 opublikowali łącznie 250 publikacji naukowych z listy A (IF = 683,649 i 25740 pkt MNiSW), 109 publikacji bez IF (3165 pkt. MNiSW) oraz 197 monografii i rozdziałów monografii (3355 pkt.). W dyscyplinie zootechnika i rybactwo, do której przypisano 60% zakładanych efektów uczenia, opublikowali oni w tym czasie 155 publikacji naukowych z listy A (IF = 400,089, 16540 pkt MNiSW), 47 publikacji bez IF (1250 pkt. MNiSW) oraz 180 monografii i rozdziałów monografii (2730 pkt.). Z kolei w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której przypisano 40% zakładanych efektów uczenia się opublikowano w tym czasie 60 publikacji naukowych z listy A (IF = 150,315, 5410 pkt MNiSW), 47 publikacji bez IF (132 pkt. MNiSW) oraz 10 monografii i rozdziałów monografii (185 pkt.). Natomiast w dyscyplinie inżynieria mechaniczna opublikowano 33 publikacje naukowe z listy A (IF = 128,682, 3590 pkt MNiSW), 9 publikacji bez IF (300 pkt. MNiSW) oraz 1 rozdział monografii (20 pkt.) oraz w dyscyplinie ekonomii i finansów 2 publikacje naukowe z listy A (IF = 4,562, 200 pkt MNiSW), 6 publikacji bez IF (280 pkt. MNiSW) oraz 6 monografii i rozdziałów monografii (420 pkt.). W 2024 r. ich autorstwa ukazało się 43 publikacje z listy A (IF=115,8, 4460 pkt. MNiSW), 14 publikacji bez IF (395 pkt. MNiSW) oraz 1 rozdział monografii (5 pkt.).

Na podkreślenie zasługuje również fakt aktywnej współpracy szkoleniowo-badawczej z CDR i ODR przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, realizując projekty szkoleniowo-badawcze w ramach Działania *Transfer wiedzy i działalność*

informacyjna. **PODDZIAŁANIE 1.2. Wsparcie dla projektów demonstracyjnych i działań informacyjnych** objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 ramach projektu Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: *Europa inwestująca w obszary wiejskie*. Wymiernym efektem tej współpracy są projekty pt. *Demonstracje w zakresie produkcji i wykorzystania krajowych źródeł białka roślinnego na cele paszowe - projekt szkoleniowy dla rolników*; oraz *Jagnięcina i baranina - efektywne wykorzystanie potencjału hodowlanego rodzimych ras*; *Jakość zdrowotna i przydatność kulinarna mięsa koziego* realizowanego w ramach rolnictwa ekologicznego.

W latach 2018-2021 nauczyciele akademicy, prowadzący zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich opublikowali 2 monografie dedykowane m.in. dla studentów ocenianego kierunku studiów tj. *Przedsiębiorczość: startupy i klastry*. [Aut.] Matylda Bojar, Ewa Bojar, Wiktor Bojar. Lublin 2021, Politechnika Lubelska, 112 s, ISBN 978-83-7947-474-5; i *Prawne aspekty podejmowania decyzji menedżerskich*. [Aut.] Ewa Bojar, Matylda Bojar, Wiktor Bojar. Lublin 2018, Politechnika Lubelska Politechnika Lubelska, 198 s, ISBN 978-83-7947 302-1. W procesie dydaktycznym ocenianego kierunku studiów nauczyciele akademicy wykorzystują także specjalistyczne publikacje i monografie naukowe przedstawione w czasie wizytacji. Można zatem stwierdzić, że nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których przypisano zakładane efekty uczenia się tego kierunku studiów, co umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki działa 8 studenckich kół naukowych: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki; Biologii, Hodowli i Użytkowania Drobiu; Felinologiczne Studenckie Koło Naukowe; Hodowli i Biotechnologii Świń; Żywienia Zwierząt i Bromatologii; Zagrożeń Zawodowych i Środowiskowych; Międzywydziałowe Studenckie Koło Naukowe Genetyki Zwierząt; Animaloterapii i Zoopsychologii oraz Doradztwa Rolniczego, które dedykowane jest głównie studentom kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Jako główne cele w swojej działalności SKN Doradztwa Rolniczego wskazuje m.in.: prowadzenie badań naukowych, prac projektowych i wdrożeniowych z zakresu polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich; organizacja seminariów, konferencji i warsztatów; wyjazdy szkoleniowe do ośrodków doradztwa rolniczego; tworzenie platformy doradczej dla rolników (zarządzanie gospodarstwem, dopłaty unijne, nowe technologie); programy mentoringowe z doświadczonymi doradcami rolniczymi. SKN Doradztwa Rolniczego ma bardzo krótką historię, gdyż rozpoczęło ono swoją działalność w roku akademickim 2023/2024. Studenci tego koła naukowego zdołali już współorganizować pierwszą edycję międzynarodowego spotkania roboczego pod hasłem *“My farm - my future”*, w którym uczestniczyli młodzi rolnicy i absolwenci uczelni rolniczych z różnych krajów, w tym z Włoch, Hiszpanii, Litwy, Łotwy oraz Republiki Czeskiej. To wydarzenie odbyło się w formie zdalnej (*on-line*). Celem tego wydarzenia była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk między młodymi osobami wiążącymi swoją przyszłość z branżą rolniczą z różnych regionów Europy. Mimo bardzo krótkiej historii studenci tego kierunku mają także osiągnięcia naukowe. Opublikowali dwa rozdziały w monografii naukowej, a podczas V Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych wygłosili dwa referaty: nt. *Analiza wdrażania w Polsce działania „Dobrostan zwierząt” w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE*; *Potencjał gospodarstw utrzymujących bydło mleczne w produkcji energii elektrycznej w Polsce*.

Uczelnia nakreśliła wyraźną politykę kadrową. Pracownicy zatrudniani są w drodze konkursów na dane stanowisko. Muszą oni posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym. W doborze nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, uwzględnia się: doświadczenie dydaktyczne, dorobek naukowy oraz

tematykę badawczą nauczyciela akademickiego. W latach 2020-23 na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zatrudniono 22 nowych nauczycieli akademickich, w tym: 5 osób z tytułem zawodowym magistra, 7 magistra inżyniera, 9 ze stopniem doktora i 1 osobę z tytułem zawodowym lekarza weterynarii. Z nowozatrudnionej na Wydziale kadrze, na ocenianym kierunku studiów, zajęcia prowadzi 1 nauczyciel ze stopniem doktora reprezentujący dyscyplinę naukową zootechnika i rybactwo. Powierzenie zajęć dydaktycznych nauczycielowi odpowiedzialnemu za przedmiot odbywa się na podstawie instrukcji nr 5. (Instrukcja zapewnienia jakości kadry dydaktycznej Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki). Zgodnie z tą instrukcją, kierownik Jednostki oferującej moduł kształcenia sprawdza kompetencje nauczycieli odpowiedzialnych za przedmiot, a następnie Rada Programowa kierunku przeprowadza ponowną weryfikację dorobku nauczycieli w okresie 2-3 letnim, w terminie do połowy października (dorobek zestawiony w Karcie Nauczyciela). Rada Programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia na określonym kierunku, posiadają odpowiedni dorobek naukowy lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom dydaktycznym. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową kierunku doradztwo w obszarach wiejskich corocznie analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na tym kierunku studiów, a także inne osoby biorące udział w procesie kształcenia mają dorobek naukowy odpowiadający merytorycznie obszarowi, do którego przypisany jest ten kierunek studiów. Zasadą jest powierzenie odpowiedzialności za przedmiot (koordynowanie przedmiotu) osobom, które mają udokumentowany dorobek w tematyce obejmującej treści programowe danego przedmiotu lub posiadają odpowiedni zasób kompetencji praktycznych. W przypadku przedmiotów fakultatywnych obejmujących wąską tematykę Przewodniczący Rady Programowej występuje do kierowników katedr zajmujących się zbliżoną tematyką o przesłanie propozycji realizacji przedmiotu, a następnie Rada Programowa wybiera najlepszą propozycję. Zasady awansowania nauczycieli akademickich reguluje Zarządzenie Rektora nr 141 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie zasad punktowej oceny naukowych osiągnięć i minimalnych wymagań osób ubiegających się o zatrudnienie na stanowiskach: profesora, profesora uczelni oraz adiunkta w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia ich dorobek naukowy, doświadczenie i osiągnięcia dydaktyczne. Polityka kadrowa Uczelni i Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest prawidłowy. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele mają kompetencje do nauczania powierzonych im przedmiotów potwierdzone dorobkiem naukowym. Dorobek ten jest zróżnicowany pod względem ilości i jakości, ale w większości mieści się w merytorycznym obszarze dyscyplin naukowych zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których przypisano zakładane efekty uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. W większości przypadków dorobek ten jest powiązany z treściami kształcenia prowadzonych przedmiotów. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są głównie przez nauczycieli doświadczonych, mających osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Stwarza to możliwości prawidłowej realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów i uwzględnia dorobek oraz doświadczenie naukowe nauczycieli akademickich w kształceniu studentów. Kompetencje, doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową organizację i realizację zajęć dydaktycznych i tworzą dobre warunki do osiągnięcia

zakładanych efektów uczenia się. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Uczelnia podejmuje działania stymulujące i ułatwiające rozwój naukowy nauczycieli akademickich, którzy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju Uczelni na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co roku z tego sposobu wsparcia podnoszenia własnych kwalifikacji korzysta 10-20 osób z Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. W latach 2018-2022 w ten sposób dofinansowano 75 szkoleń dla pracowników Wydziału. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników Wydziału wspiera finansowo również dziekan Wydziału. W latach 2019-2023 z takiej formy wsparcia skorzystało 12 nauczycieli akademickich, a w 2024 10 nauczycieli. Były to wyjazdy zagraniczne, szkoleniowe typu STA/STT, w ramach programu Erasmus+ m.in. do University of Life Sciences Prague, Institute of Animal Science Prague, Slovak University of Agriculture in Nitra.

Nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie. Wypełniają oni arkusz oceny okresowej, który uwzględnia osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Komisja Wydziałowa ds. Kadr i Oceny Nauczycieli weryfikuje informacje podane w ankiecie i wystawia ocenę pozytywną lub negatywną. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego i dziekana. Motywacja przewidziana w takiej sytuacji polega w pierwszym etapie na rozmowie bezpośredniego przełożonego z nauczycielem, wyjaśnienia sytuacji, a jeżeli nadal są zastrzeżenia do pracy nauczyciela, to dalszą rozmowę i wyjaśnienie sytuacji podejmuje Dziekan. W sytuacjach skrajnych, gdzie pojawiają się podejrzenia naruszenia etyki wykonywania zawodu, sprawa może być skierowana do decyzji Rektora. Do tej pory nie było takich przypadków.

Jakość prowadzonych zajęć oceniana jest także przez bezpośredniego przełożonego danego nauczyciela oraz Dziekana w drodze hospitacji zajęć dydaktycznych. W ocenie uwzględnia się również punkty, wystawiane przez studentów w ankietach studenckich. Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela. Wyniki oceny, przeprowadzanej z udziałem studentów, są wykorzystywane w doskonaleniu kadry.

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki opracowano i wdrożono zasady postępowania w rozwiązaniu sytuacji konfliktowych. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostały określone w Instrukcji nr 13 (Zasady reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki). W razie zaistnienia konfliktu między studentami lub studentkami, a kadrą prowadzącą lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może poinformować opiekuna roku, który podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W drodze działań naprawczych zapewnia się odpowiednią ochronę przed konfliktem w przyszłości. Jeżeli działania te nie przynoszą rozwiązania problemu, opiekun roku powiadamia o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Nauk o Zwierzętach odpowiedzialnego za kierunek studiów. Sytuacje konfliktowe, w których stronami są prowadzący zajęcia lub obsługujący kształcenie, mogą być zgłaszane osobiście lub pisemnie bezpośredniemu przełożonemu lub Dziekanowi Wydziału. Podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji konfliktowej oraz zapewniana jest ochrona przed możliwością powstania podobnego konfliktu w przyszłości. W przypadku ujawnienia sytuacji noszącej znamiona mobbingu stosuje się procedury określone w Zarządzeniu Rektora nr 1/2021 z dn. 11 stycznia 2021 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu

przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Polityka kadrowa Uczelni obejmuje zatem zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin naukowych, do których odniesiono efekty uczenia się, a także kompetencje, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Prowadząca zajęcia dydaktyczne kadra jest wystarczająco liczna i wykwalifikowana. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Badania naukowe prowadzone przez pracowników ocenianego kierunku studiów umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się związanych z realizacją pracy magisterskiej. Obsada zajęć jest prawidłowa. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia i sprzyja rozwojowi nauczycieli akademickich, a także kształtuje warunki pracy stymulujące i motywujące nauczycieli do ustawicznego i wszechstronnego doskonalenia się. Polityka ta sprzyja rozwojowi kadry badawczo-dydaktycznej i jest powiązana z procesem kształcenia na ocenianym kierunku. Aktywność i zaangażowanie kadry podlegają ocenie na podstawie ankiety okresowej oceny pracowników badawczo-dydaktycznych, hospitacji zajęć oraz ankiety studenckiej. Polityka kadrowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich prowadzone są w siedzibie Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Agrobioinżynierii przy ul. Akademickiej 13. Baza dydaktyczna, w której realizowany jest proces dydaktyczny dla studentów tego kierunku, umieszczona jest w czterech lokalizacjach, w: miasteczku akademickim znajdującym się w centrum Lublina, Stacjach Badawczo-Dydaktycznych w Felinie, Gospodarstwie Doświadczalnym w Uhrusku i Czesławicach. Na terenie miasteczka akademickiego znajdującego się przy ulicy Akademickiej zlokalizowana jest większość sal wykładowych, ćwiczeniowych oraz laboratoryjnych, a także pozostała infrastruktura tzn.: biblioteka główna, basen, sala gimnastyczna oraz Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji.

Baza dydaktyczna wykorzystywana w trakcie procesu dydaktycznego na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, w której poza uczelnią prowadzone są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, a także realizowane badania naukowe to liczne Stacje Dydaktyczno-Badawcze i Gospodarstwa Doświadczalne. Studenci ocenianego kierunku w Stacjach Badawczych należących do Wydziału tj.: Stacja Badawcza i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii, Stacja Doświadczalna Małych Przeżuwaczy, Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman w Felinie nabywają umiejętności praktycznych oraz mają możliwość bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami. W Stacjach Badawczych prowadzone są głównie ćwiczenia specjalistyczne i zajęcia praktyczne, wymagające bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami z takich modułów/przedmiotów jak, np.: *doradztwo żywieniowe, bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym, dobra praktyka rolnicza*. Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mogą również zdobywać doświadczenie praktyczne w ogólnouczelnianych Gospodarstwach Doświadczalnych, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca (bydło mleczne, trzoda chlewna, owce, gęsi) oraz produkcja roślinna. Uniwersytet posiada cztery Gospodarstwa Doświadczalne (jednostki pozawydziałowe), z czego dwa (Gospodarstwo Doświadczalne w Uhrusku i Czesławicach) są wykorzystywane w procesie dydaktycznym na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Do zadań statutowych gospodarstw doświadczalnych należą badania naukowe i wsparcie działalności dydaktycznej, tj. ćwiczenia, seminaria i praktyki studenckie. Są one zlokalizowane w czterech różnych regionach geograficznych województwa lubelskiego. Ta różnorodność warunków przyrodniczo-organizacyjnych umożliwia prowadzenie badań i eksperymentów wielokierunkowych i interdyscyplinarnych (agronomia, zootechnika, etologia, przetwórstwo, weterynaria). W Stacjach Badawczych i Gospodarstwach Doświadczalnych utrzymywane są zwierzęta ras rodzimych m.in. bydło, owce, kozy objętych programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt, co jest istotnym elementem składowym modułu/przedmiotu *interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne* realizowanego w programie ocenianego kierunku studiów. Na przykładzie gospodarstw pokazywane i tłumaczone są zasady utrzymania dobrostanu zwierząt, który stanowi istotną część możliwych do uzyskania dotacji przez rolników. Zarówno Stacje jak i Gospodarstwa Doświadczalne to nie tylko sama produkcja zwierzęca. Znajdują się w nich także uprawy polowe, np. w Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach organizowane są np.: *Dni pszenicy* dedykowane dla rolników i zawodowych doradców, w których uczestniczą także studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Do realizacji treści programowych takich modułów/przedmiotów jak np.: *interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne, doradztwo żywieniowe, formy i metody pracy oraz narzędzia wykorzystywane w pracy doradczej, Sieć Natura 2000*. wykorzystywana jest również wyżej wyszczególniona baza dydaktyczno-badawcza Wydziału.

Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, w procesie dydaktycznym, w większości korzystają z tych samych pomieszczeń dydaktycznych (aule i sale wykładowe, sale seminaryjne, sale ćwiczeniowe i laboratoria), które służą także do realizacji zajęć na innych kierunkach studiów.

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie nie ma sal dedykowanych tylko i wyłącznie dla jednego kierunku studiów. Wyjątek stanowią wydziałowe laboratoria specjalistyczne np. *Laboratorium Analizy Pasz i Materiałów Biologicznych*. Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich realizują zatwierdzony przez Senat plan studiów korzystając z auli i sal ogólnouczelnianych i wydziałowych, ale także z wydziałowych pracowni specjalistycznych. Przedmioty bezpośrednio związane z wiedzą kierunkową oraz przedmioty kształcenia ogólnego, takie jak: *języki obce* czy przedmioty humanistyczno-społeczne prowadzone są w ogólnouczelnianych salach zarówno wykładowych, jak i ćwiczeniowych, ale także w salach dydaktycznych, za które odpowiedzialny jest Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

W procesie dydaktycznym kierunku doradztwo w obszarach wiejskich wykorzystywane są także pomieszczenia Wydziału Agrobioinżynierii, w tym 4 sale wykładowe (dla 120 i 150 osób) zlokalizowane w gmachu AGRO. W gmachu AGRO jest też 15 mniejszych sal dydaktycznych, mogących pomieścić do 60 studentów. Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich odbywają się jednak głównie w pomieszczeniach Gmachu Zootechniki, będącego siedzibą Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Jest tu nieduża sala wykładowa dla 70 studentów, sala ćwiczeniowa dla 30 studentów, 3 pracownie komputerowe wyposażone w 15, 18 i 21 stanowisk komputerowych i 3 sale laboratoryjne mogące pomieścić po 30 studentów. Znaczna część zajęć dydaktycznych dla studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich odbywa się na terenie Stacji Badawczej i Ośrodka Dydaktyczno-Szkoleniowego Jeździectwa i Hipoterapii w Felinie. Tutaj znajdują się 2 sale do ćwiczeń audytoryjnych i wykładów przeznaczone dla 60/80 studentów oraz pracownie specjalistyczne. W ośrodku w Felinie odbywa się większość zajęć wymagających kontaktu ze zwierzętami. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt audio-video-multimedialny i nagłośnienie, regulację oświetlenia, a część z nich jest klimatyzowana. W ramach działalności badawczej i służącej przygotowaniu prac dyplomowych studenci korzystają również z pracowni jednostek organizacyjnych Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Agrobioinżynierii. Pomieszczenia te są wyposażone w nowoczesną aparaturę badawczą i sprzęt pozwalający na uzyskiwanie praktycznych umiejętności z zakresu treści programowych kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Angażowaniu studentów w prace badawcze sprzyja także dobrze wyposażona w sprzęt dydaktyczny i aparaturę badawczą infrastruktura Stacji Badawczej i Ośrodka Dydaktyczno-Szkoleniowego Jeździectwa i Hipoterapii w Felinie oraz infrastruktura badawcza zlokalizowana w gospodarstwach doświadczalnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Gospodarstwa te utrzymują stada zwierząt i stanowią ważny element procesu kształcenia praktycznego studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich.

Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich korzystają także z infrastruktury Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, dysponującego 9 salami, z których każda może pomieścić 16 studentów.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia studentom bardzo dobre warunki do zajęć z wychowania fizycznego oraz do sportowej rekreacji. Zajęcia z wychowania fizycznego studenci odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Kultury Fizycznej i Sportu, gdzie znajdują się sale gimnastyczne, siłownia i pływalnia. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu jest nowoczesnym, wielofunkcyjnym obiektem sportowym, z pełnowymiarowymi boiskami do: piłki ręcznej, futsalu, koszykówki, tenisa ziemnego i badmintonu. W obrębie hali jest też ścianka wspinaczkowa i bogato wyposażone sale specjalistyczne: siłownie, sala fitness, sala sportów walki, sala taneczna i sala gimnastyczna.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie ma nowoczesną bibliotekę, umiejscowioną w centrum kampusu przy ul. Akademickiej 13. Księgozbiór liczy około 390000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Poprzez udział w licznych konsorcjach bibliotek naukowych, ma ona dostęp do pełnych tekstów kilkunastu tys. tytułów książek i czasopism z komputerów podłączonych do serwerów Uniwersytetu lub dostępnych po zalogowaniu. Publikacje niedostępne w Bibliotece można zamówić w Wypożyczalni Międzybibliotecznej. Księgozbiory są na bieżąco aktualizowane, a brak poszukiwanej literatury może być uzupełniony – można zgłosić potrzebę uzupełnienia zbiorów o brakującą pozycję drogą mailową na stronie Biblioteki. Studenci mają nieograniczony dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu, która gromadzi literaturę związaną z profilem badawczym i dydaktycznym Uczelni. Księgozbiór merytorycznie obejmuje także tematykę kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich, w tym zagadnienia z obszaru dyscyplin naukowych zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których przypisano kierunkowe efekty uczenia się tego kierunku studiów. Biblioteka Główna Uniwersytetu jest również wyposażona w księgozbiór z innych obszarów wiedzy istotnych dla kierunku doradztwo w obszarach wiejskich takich jak: ochrona środowiska, agrobiznes, technika rolnicza, inżynieria mechaniczna, inżynieria środowiska, bezpieczeństwo i higieny pracy, a także biologia, biotechnologia, matematyka, fizyka i chemia. Studenci mają możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki Głównej, w tym w szczególności mają dostęp do lektury obowiązkowej zalecanej w sylabusach kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich. W czasie wizytacji potwierdzono, że pozycje polecane studentom w sylabusach jako lektura obowiązkowa są dostępne w zbiorach Biblioteki, chociaż w niektórych przypadkach były to pojedyncze egzemplarze. Biblioteka umożliwia udostępnianie studentom i nauczycielom akademickim fragmentów książek i publikacji z wydawnictw ciągłych w formie elektronicznej (pliki pdf lub zeskanowane fragmenty). Nauczyciele i studenci mają dostęp do baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports) oraz pełnotekstowe (Serwis EMIS, Science Direct - Elsevier, Springer, Wiley, Oxford, Knovel, American Chemical Society Publications, BazaBioOne, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge). Biblioteka główna umożliwia także korzystanie z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Biblioteka Główna Uczelni ma korzystną lokalizację. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych oraz ich wyposażenie techniczne, a także liczba miejsc w czytelni zapewniają dobre warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych. Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Umożliwiają one studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Zasoby biblioteki obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach i są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający im pełne korzystanie z zasobów.

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Wydział Agrobioinżynierii ma laboratoria badawcze wyposażone, w zaawansowaną aparaturę badawczą, która umożliwia prowadzenie badań naukowych w merytorycznym obszarze dyscyplin naukowych zootechnika i rybactwo oraz rolnictwo i ogrodnictwo, do których przypisany jest kierunek studiów doradztwo w obszarach wiejskich. Wyposażenie sal dydaktycznych i pracowni badawczych umożliwia prowadzenie procesu dydaktycznego i realizację prac badawczych. Z infrastruktury badawczej, korzystają także studenci. W niektórych laboratoriach badawczych prowadzone są zajęcia w formie demonstracji, z wykorzystaniem najnowszych metod badawczych. Tutaj studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich pozyskują dane do prac

dyplomowych i wykonywane są prace studentów zorganizowanych w kołach naukowych. Studenci przygotowujący prace dyplomowe mogą również wykonywać analizy w Centralnym Laboratorium Badawczym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, wyposażonym w specjalistyczną aparaturę badawczą. Studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich mogą korzystać z laboratoriów naukowych oraz specjalistycznego oprogramowania także poza godzinami zajęć. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, a także laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie zabezpieczające w wystarczającym stopniu potrzeby procesu nauczania i uczenia się dla studentów kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich. Infrastruktura dydaktyczna i badawcza jest adekwatna do liczby studiujących studentów oraz do liczebności grup na tym kierunku studiów i umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i prawidłową realizację zajęć.

Pomieszczenia dydaktyczne i badawcze spełniają wymogi przepisów BHP. Urządzenia podlegające Dozorowi Technicznemu (np. winda, instalacja elektryczna, gazowa, wentylacja) w obiektach Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki są poddawane okresowym przeglądom. Nawierzchnia korytarzy, holu i sal dydaktycznych oraz pomieszczeń pracy jest równa, nieśliska i nie stwarza zagrożeń. Zapewnione jest oświetlenie światłem dziennym i sztucznym. Istnieje możliwość zasłonięcia okien (większość pomieszczeń wyposażona jest w rolety). Pracownicy Uczelni są przeszkoleni w zakresie BHP (szkolenia wstępne: ogólne i stanowiskowe oraz szkolenia okresowe). Za zgodność infrastruktury dydaktycznej naukowej i bibliotecznej z przepisami BHP w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odpowiedzialny jest Dział BHP i Ochrony PPOŻ, który prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury oraz szkolenia dla pracowników. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki ma też własną wyspecjalizowaną kadrę do prowadzenia zajęć z zakresu BHP, oraz dysponuje bardzo dobrze wyposażonym w sprzęt specjalistyczny laboratorium, co związane jest z kierunkiem studiów bezpieczeństwo i higiena pracy, prowadzonym na Wydziale. Na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich prowadzony jest przedmiot *bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*.

Prowadzone są także krótkie szkolenia studentów z zakresu BHP, poprzedzające zajęcia z poszczególnych przedmiotów, szczególnie w przypadku zajęć o charakterze praktycznym. W salach laboratoryjnych umieszczone są instrukcje BHP. Uczelnia w ostatnim czasie przeszła gruntowną modernizację pod kątem bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób umożliwiający im pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz w korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wprowadzanie ułatwień umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej, tzn. wejścia bez progów, dostosowane windy, korytarze i pomieszczenia przystosowane do poruszania się na wózkach jest elementem strategii Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej. Większość infrastruktury dydaktycznej i naukowej tego Wydziału uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Usunięto większość barier architektonicznych, pomieszczenia dydaktyczne nie mają progów, a w obiekcie dostępna jest winda. Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w tych czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i prac dyplomowych.

W budynkach Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki oraz Agrobioinżynierii funkcjonuje sieć bezprzewodowa Wi-Fi z dostępem do Internetu. Dostęp do Internetu zapewniony jest także w domach studenckich. Studenci mają możliwość korzystania z informacji związanych z procesem kształcenia.

Uczelnia wykorzystuje w tym celu internetowe platformy systemu BAZUS, Archiwum Prac Dyplomowych i Biblioteki Głównej. Zapewniony jest dostęp do platformy MS Teams, co umożliwia wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia umożliwia studentom korzystanie z licencjonowanych programów/aplikacji specjalistycznych np. *Plan nawozowy: rejestr nawożenia azotem*, *Aplikacja IRZ plus*, *E-wniosek plus*, *Plan poprawy dobrostanu* wykorzystywanych na zajęciach dydaktycznych oraz do przygotowywania prac dyplomowych. Wydział ma sale wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny i podstawowe oprogramowanie, w tym także w sprzęt do prowadzenia audio i wideokonferencji. Stworzono możliwość dostępu studentów, także poza godzinami zajęć, do laboratoriów naukowych oraz bazy badawczej, w tym także do Wydziałowych Stacji Dydaktycznych i do specjalistycznej aparatury badawczej.

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prowadzony jest monitoring infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Zasady przeprowadzania tego monitoringu reguluje instrukcja nr 8. *Instrukcja oceny bazy materialnej i dydaktycznej na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki*. Odpowiedzialność za tę ocenę przypisano dla Dziekana i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Informacje o wynikach tej oceny zamieszcza się w rocznym raporcie o stanie bazy materialnej/dydaktycznej. Raport przygotowuje Komisja, w skład której wchodzi dwóch przedstawicieli Kolegium Dziekańskiego (dziekan, prodziekan) oraz nauczyciel akademicki i przedstawiciel studentów, powołani w skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Raport udostępniany jest w dziekanacie Wydziału. Przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz wyposażenia technicznego są realizowane na bieżąco. Sale wykładowe i ćwiczeniowe ogólnowydziałowe są monitorowane także okresowo przez pracowników Wydziału. Procedura przewiduje możliwość zgłaszania uwag i potrzeb uzupełniania infrastruktury dydaktycznej i naukowej przez pracowników i studentów Wydziału. W czasie wizytacji przedstawiciele Wydziału podali liczne przykłady doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i naukowej zainicjowanych w rezultacie uwag zgłoszonych przez pracowników lub studentów, w tym także infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki ma narzędzia umożliwiające okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych oraz aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych i informacyjnych. W okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej i naukowej biorą udział nauczyciele akademicki oraz studenci. Wyniki okresowych przeglądów są publikowane i wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych i informacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia sale wykładowe, specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz laboratoria dydaktyczne i naukowe adekwatne do potrzeb wynikających z prowadzenia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Ich liczba i wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku studiów. Udostępniana infrastruktura umożliwia osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację zajęć. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza oraz specjalistyczne oprogramowanie nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć określonych programem studiów. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń dydaktycznych, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych i komputerowych są wystarczające względem liczby studentów oraz liczebności grup. Studenci kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych i specjalistycznego oprogramowania. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w sposób zapewniający ich udział w kształceniu. Zasoby biblioteczne obejmują tematycznie dyscypliny naukowe związane z ocenianym kierunkiem studiów i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej, w których uczestniczą nauczyciele akademicy i studenci oraz przeglądy wyposażenia technicznego pomieszczeń, a także sprawności urządzeń i aparatury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie aktywnie współpracuje z instytucjami kluczowymi dla rozwoju kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, w tym z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, przedsiębiorstwami agrobiznesowymi oraz instytucjami samorządowymi zaangażowanymi w rozwój obszarów wiejskich. Rodzaj i zakres współpracy obejmują nie tylko organizację praktyk zawodowych, ale także bezpośredni udział przedstawicieli tych instytucji w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów. Dzięki tej współpracy program jest ściśle dostosowany do aktualnych wymagań zawodowych i potrzeb rynku pracy, co pozwala lepiej przygotować studentów do pełnienia przyszłych ról zawodowych. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi realizowana jest na wielu płaszczyznach. Oprócz organizacji praktyk zawodowych i staży, obejmuje ona także wizyty studyjne, projekty badawcze, a także spotkania dyskusyjne i seminaria prowadzone przez specjalistów z branży. Na

przykład, w ramach współpracy z Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) w Brwinowie (oddział w Radomiu), instytucja ta uczestniczy w kształtowaniu programu studiów. Na wniosek dyrektora CDR zwiększono liczbę godzin na przedmiot *propedeutyka doradztwa rolniczego* i wprowadzono dodatkowe moduły praktyczne, takie jak *formy i metody pracy doradczej* oraz *narzędzia wykorzystywane w pracy doradczej*. Zmiany te są dostosowane do aktualnych potrzeb rynku, co umożliwia studentom lepsze przygotowanie do wymogów pracy w doradztwie rolniczym. Pracownicy CDR prowadzą także specjalistyczne zajęcia, które przygotowują studentów do egzaminu państwowego na doradcę rolniczego. Taka forma współpracy umożliwia studentom bezpośrednie zdobycie praktycznych umiejętności oraz kontakt z ekspertami, co pozytywnie wpływa na efektywność nauczania i pozwala na bieżąco weryfikować efekty uczenia się w praktyce. Ponadto, przedstawiciele pracodawców i inni reprezentanci rynku pracy uczestniczą w panelach dyskusyjnych oraz seminariach organizowanych przez uczelnię. Na przykład, w październiku 2023 r. odbyły się warsztaty promujące turystykę kulinarną, współorganizowane przez członka zarządu powiatu puławskiego. Studenci Wydziału mieli okazję poznać praktyczne aspekty turystyki kulinarnej jako elementu rozwoju regionalnego oraz uczestniczyć w prezentacjach technik kulinarnych i wykładach na temat szlaków kulinarnych. Uniwersytet systematycznie organizuje wizyty studyjne i staże, które umożliwiają studentom zdobywanie doświadczenia w rzeczywistych warunkach zawodowych. Przykładem takiej inicjatywy są wizyty studyjne w Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, w tym w ODR w Końskowoli oraz CDR Radom. Wizyty te umożliwiają studentom zapoznanie się z nowoczesnymi technologiami stosowanymi w gospodarstwach rolnych oraz z praktycznymi aspektami doradztwa rolniczego. Studenci, którzy biorą udział w wizytach, otrzymują 2 punkty ECTS, co wzmacnia aspekt praktyczny ich edukacji i daje możliwość zdobycia dodatkowych kwalifikacji. Wizyty te są szczególnie doceniane przez studentów, którzy widzą w nich możliwość zdobycia praktycznych umiejętności i pogłębienia wiedzy teoretycznej. Na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich uczelnia kładzie duży nacisk na współpracę z instytucjami badawczo-rozwojowymi oraz ośrodkami naukowymi. Przykładem tego typu inicjatyw są warsztaty tematyczne organizowane we współpracy z Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (LODR) w Końskowoli. W ciągu ostatnich trzech lat Katedra Hodowli Zwierząt i Doradztwa Rolniczego zorganizowała siedem warsztatów tematycznych we współpracy z LODR, w których uczestniczyli również studenci. Te spotkania nie tylko promują kierunek, ale także umożliwiają studentom zdobycie praktycznego doświadczenia jeszcze na etapie studiów pierwszego stopnia. Dzięki temu rośnie zainteresowanie kierunkiem oraz świadomość znaczenia doradztwa rolniczego w rozwoju wiejskich obszarów.

Uniwersytet prowadzi regularne przeglądy współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Przeglądy te są przeprowadzane co roku, a ich wyniki przedstawiane są Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Dzięki tym przeglądom, uczelnia jest w stanie dostosowywać program do potrzeb i wymagań rynku pracy oraz uwzględniać sugestie interesariuszy. Na podstawie jednego z ostatnich przeglądów, w programie studiów wprowadzono zajęcia, które bezpośrednio odpowiadają na zapotrzebowanie sektora rolniczego, takie jak *krótkie tańcuchy dostaw* oraz *turystyka kulinarna*. Zajęcia te pozwalają studentom nabyć wiedzę i umiejętności dostosowane do aktualnych wyzwań stojących przed branżą rolniczą. Wskaźnikami skuteczności współpracy z instytucjami zewnętrznymi są nie tylko liczba zawartych porozumień i liczba studentów uczestniczących w praktykach, ale także efekty w postaci propozycji pracy dla absolwentów. Już po pierwszym semestrze obowiązywania zmodyfikowanego programu studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich studenci otrzymują propozycje zatrudnienia, co jest potwierdzeniem wysokiej jakości kształcenia i skuteczności w dostosowywaniu programu do wymagań rynku. Ponadto, organizacja wyjazdów studyjnych oraz angażowanie

studentów w różnorodne projekty umożliwia lepszą integrację wiedzy teoretycznej z praktyką. Uczelnia posiada dokumentację dotyczącą współpracy z instytucjami społeczno-gospodarczymi, obejmującą umowy o współpracy, protokoły spotkań oraz raporty z realizacji projektów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia efektywnie współpracuje z kluczowymi instytucjami, takimi jak Ośrodki Doradztwa Rolniczego, przedsiębiorstwa agrobiznesowe i jednostki samorządowe, co przyczynia się do dostosowania programu studiów do wymogów rynku pracy. Rodzaj i zakres współpracy obejmują praktyki, staże, wizyty studyjne oraz udział specjalistów z branży w zajęciach, co umożliwia studentom zdobycie praktycznych umiejętności. Regularne przeglądy współpracy pozwalają uczelni na bieżąco dostosowywać program studiów, a na podstawie rekomendacji interesariuszy wprowadzono m.in. nowe przedmioty odpowiadające aktualnym potrzebom sektora. Wskaźnikami skuteczności współpracy są rosnąca liczba umów, liczba studentów korzystających z praktyk oraz zainteresowanie absolwentów rynku pracy, potwierdzone propozycjami zatrudnienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki stwarza możliwości międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, związanej z kształceniem na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Polityka Wydziału wpisuje się, w tym zakresie w politykę Uczelni. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jednostką odpowiedzialną za wspieranie mobilności zagranicznej studentów oraz studentów zagranicznych jest Biuro Wymiany Akademickiej, podlegające Prorektorowi ds. organizacji i rozwoju Uczelni. Biuro zajmuje się wyjazdami studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na część studiów, praktyki oraz staże absolwenckie i przyjazdami studentów zagranicznych

na część studiów do Uniwersytetu Przyrodniczego lub na praktyki oraz staże absolwenckie. Do zadań Biura Wymiany Akademickiej należy również organizowanie wyjazdów nauczycieli akademickich Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w celach dydaktycznych oraz przyjazdów nauczycieli akademickich z uczelni zagranicznych w celach dydaktycznych. Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki powołano Koordynatora Wydziałowego Programu Erasmus+, który współpracuje z uczelnianym Biurem Wymiany Akademickiej. Jego zadaniem jest wspieranie studentów i nauczycieli akademickich Wydziału w działaniach na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Koordynator prowadzi nabór studentów na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz na wyjazdy zagraniczne dotyczące praktyki zawodowej i uczestnictwa w międzynarodowych, zagranicznych konferencjach naukowych. Pomaga on studentom ułożyć program studiów w uczelni partnerskiej i znajduje opiekunów naukowych dla studentów zagranicznych odbywających praktyki na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Studenci i pracownicy są informowani o możliwościach aplikowania na praktyki, staże i studia za granicą, organizowane w ramach programu Erasmus+, głównie za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. W zakładce „Erasmus+” są też udostępniane wzory dokumentów aplikacyjnych do tego programu. Dotychczas studenci kierunku doradztwo w obszarach wiejskich nie korzystali z wyjazdów oferowanych w ramach programu Erasmus+. Jednak jest to relatywnie nowy kierunek studiów, który kształci studentów, od lutego 2024 roku, na drugim stopniu kształcenia. Możliwości, jakie stwarza Uczelnia oraz kontakty między studentami, również obcokrajowcami, a także z przyjeżdżającymi wykładowcami z zagranicznych uczelni, stwarzają korzystne warunki do organizowania wyjazdów za granicę studentów. W czasie wizytacji pozyskano informację, że żaden ze studentów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, nie aplikował o wyjazd na praktykę absolwencką w ramach programu Erasmus+. Według informacji Władz Wydziału, mimo organizowanych kampanii informacyjnych w Uczelni i Wydziale, nie zaobserwowano jednak większego zainteresowania studentów ocenianego kierunku taką możliwością wyjazdu, co może być również związane z trwającą już od kilku lat trudną sytuacją epidemiologiczną na świecie, ze względu na epidemię COVID-19, a także kilkuletnią przerwą w kształceniu na tym kierunku studiów. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki podejmuje działania mające na celu poprawę mobilności studentów oraz nauczycieli akademickich. Działania te należą głównie do Koordynatora Wydziałowego Programu Erasmus+. Wprowadzono możliwość uczestnictwa studentów w tzw. mobilności krótkoterminowej, przy której pobyt fizyczny studenta w uczelni zagranicznej trwa od 5 do 30 dni. Zakłada się, że krótkie pobyty za granicą mogą zachęcić studentów do wyjeżdżania na dłuższe cykle kształcenia - na 1 lub 2 semestry. Elementem sprzyjającym umiędzynarodowieniu studiów jest oferta przedmiotów prowadzonych w językach obcych. Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prowadzona jest okresowa ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Na podstawie wniosków wynikających z tej oceny na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich wprowadzono następujące przedmioty prowadzone w języku angielskim: *Animal feed legislation*, *Social psychology*. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie wykłady, zgodnie z regulaminem studiów, są nieobowiązkowe. Z tego powodu trudne jest ustalenie liczby studentów uczestniczących w wykładach prowadzonych w językach obcych, w tym także w wykładach prowadzonych przez wykładowców zagranicznych (nie sporządza się list obecności). Z informacji zebranych w czasie wizytacji wynika jednak, że wykłady takie cieszą się dużą popularnością wśród studentów.

W ramach programu Erasmus+ na Wydziale gościli wykładowcy z zagranicznych uczelni: Turcji, Iraku, Czech, Litwy, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Egiptu, Niemiec czy Ukrainy. Prowadzili oni dla studentów głównie wykłady obejmujące problematykę produkcji zwierzęcej w środowisku i gospodarce, w tym elementy szeroko pojętego doradztwa hodowlanego, żywieniowego i technologicznego.

Ważnym elementem umożliwiającym zapoznanie się z problematyką rolnictwa europejskiego są cykliczne spotkania wykładowe on-line z przedstawicielami organizacji rolniczych z Europy. Do tej pory odbywały się one pod hasłem *My farm – my future* i są nadal kontynuowane. W roku 2024 odbyło się 5 takich wykładów, gdzie wykładowcami byli przedstawiciele organizacji rolniczych z Włoch, Hiszpani, Czech. Podczas wizytacji kierunku doradztwo w obszarach wiejskich, takie spotkanie odbyło się z dr Arunas Svitojus pełniącego funkcję Prezesa Izby Rolniczych na Litwie. Temat wykładu obejmował „*Wykorzystanie programów wsparcia dla rolnictwa na Litwie*”. Planowane są kolejne wykłady on-line dla studentów, w ramach tego programu, z przedstawicielami organizacji rolniczych z Austrii i Hiszpanii na temat: *Rozwój obszarów wiejskich w Austrii, Susza w Hiszpanii i wpływ na rolnictwo*.

Pracownicy Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki są aktywni w zakresie dydaktycznych i naukowych wyjazdów zagranicznych. Uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. W latach 2019 – 2024 pracownicy Wydziału odbyli 115 wyjazdów zagranicznych, w tym 47 wyjazdów w ramach programu Erasmus+: 24 w celach dydaktycznych i 23 w celach szkoleniowych. Wśród wyjeżdżających nauczycieli akademickich było 3 osoby z obsady przedmiotowej ocenianego kierunku. Były to wyjazdy zagraniczne, szkoleniowe typu STA/STT, w ramach programu Erasmus+ m.in. do University of Life Sciences Prague, Institute of Animal Science Prague, Slovak University of Agriculture in Nitra. Uczelnia stara się rozwijać możliwości umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Do tego wykorzystywany jest także projekt „PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej”, finansowany przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA). Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prowadzi monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia na podstawie Instrukcji nr 14, która opisuje zasady oceny mobilności studentów w zakresie wymiany krajowej lub międzynarodowej, związanej ze studiami i praktykami. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Wydziałowy Koordynator ds. współpracy międzynarodowej, Dziekanat i Biuro Wymiany Akademickiej.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stworzono warunki umożliwiające umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku studiów doradztwo w obszarach wiejskich. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, z którymi ma podpisane umowy o współpracy, co umożliwia wymianę studentów i nauczycieli akademickich. Wydział stara się wspierać oraz promować międzynarodową mobilność studentów i stworzył ofertę kształcenia w ramach przedmiotów prowadzonych w językach obcych przypisanych do kierunku, jak i do wykładów ogólnowydziałowych/uczelnianych. Ważnym elementem umożliwiającym zapoznanie się studentów z problematyką rolnictwa europejskiego są cykliczne spotkania wykładowe on-line z

przedstawicielami organizacji rolniczych z Europy. Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prowadzi monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia i coroczną ocenę mobilności studentów w zakresie wymiany krajowej lub międzynarodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie można określić jako wszechstronne, pozwalając na pełne uczestnictwo w procesie uczenia się. Wsparcie ma charakter systematyczny, wdrożone są odpowiednie narzędzia oraz procedury dedykowane studentom. System wsparcia studentów ma zróżnicowane formy, odpowiadające na potrzeby różnych grup studentów jak np. studenci z różnymi formami niepełnosprawności. Studenci od pierwszego roku otrzymują pomoc organizacyjną oraz dydaktyczną w postaci szkoleń organizowanych przez Samorząd Studencki oraz Władze Uczelni.

Na każdym roku studiów powoływany jest starosta, będący osobą wspierającą studentów w sprawach bieżących oraz przekazującą informację studentom związane z Uczelnią i ich tokiem studiów. Starosta wspiera studentów w kontakcie z organizacjami studenckimi oraz administracją Uczelni. Potrzeby studentów są rozpoznawane w trakcie dyżurów z nauczycielami akademickimi, dziekanami bądź przekazywane za pośrednictwem przedstawicieli studentów w Radach Programowych i Kolegium Wydziału. Studenci, którzy chcą złożyć skargę lub wniosek, mogą to uczynić indywidualnie do wybranej jednostki bezpośrednio lub poprzez Samorząd Studentów oraz Starostę roku.

Uczelnia oferuje wielopłaszczyznowe metody merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do pracy zawodowej oraz prowadzenia i udziału w działalności naukowej. Pracownicy Uczelni angażują studentów w prowadzone badania, dzięki temu mogą oni zdobywać kompetencje badawcze. Studenci mają możliwość dołączenia do ośmiu kół naukowych działających na Wydziale. Informacje dotyczące działań poszczególnych kół, ich struktury oraz możliwości dołączenia znajdują się na stronach internetowych Uczelni. Koła naukowe posiadają przypisanych opiekunów, będących nauczycielami akademickimi, którzy udzielają wsparcia organizacyjnego i merytorycznego. Studenci są autorami publikacji, monografii oraz doniesień konferencyjnych. Planowane jest utworzenie programów mentoringowych z doświadczonymi doradcami rolniczymi. Poza tym studenci mogą otrzymać wsparcie podczas indywidualnych konsultacji, dyżurów dziekańskich oraz mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi bezpośrednio poprzez pocztę uczelnianą lub aplikację MS Teams, na której wykładowcy dodatkowo

dołączają materiały z prowadzonych zajęć. Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier oferujące wsparcie w zakresie wejścia na rynek zawodowy, oferujące propozycje staży czy też praktyk dla studentów oraz absolwentów Uczelni. Dodatkowo osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie biorą udział w realizacji części zajęć dydaktycznych.

Studenci są objęci systemem stypendialnym przewidzianym ustawowo. Wyróżniono wśród możliwych form wsparcia stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogi. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom zawarty jest w Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji Stypendialnej, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. Dla studentów wybitnych przewidziane są nagrody w konkursach organizowanych w ramach Uczelni oraz poza nią. Studenci mają możliwość wystąpienia o granty oraz uczestniczenia w konferencjach ogólnopolskich i regionalnych. Uniwersytet wspomaga również studentów w działalności sportowej oraz artystycznej, oferując im różne formy aktywności poza dydaktycznej. Przykładem są zajęcia organizowane poprzez Akademicki Związek Sportowy w dyscyplinach takich jak np. jeździectwo, sztuki walki, sporty drużynowe. Uczelnia daje również możliwość uczestniczenia w działalności artystycznych takich jak Zespół Pieśni i Tańca czy też Koło Fotograficzne.

Studenci z niepełnosprawnościami otrzymują wsparcie umożliwiające pełne uczestnictwo w procesie uczenia się. Wsparcie tych osób koordynowane jest przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracownikami biura, którzy pomagają studentom, poprzez dostosowanie warunków kształcenia indywidualnie do przypadku. Uczelnia w razie potrzeby oferuje ITS – Indywidualny Tok Studiów. Dodatkowo dla osób z niepełnosprawnością występuje możliwość przydzielenia asystenta będącego bezpośrednim wsparciem dla studenta. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie zatrudniony jest psycholog, dzięki czemu każdy student może zgłosić się po indywidualne wsparcie psychologiczne. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów oraz Komisja Antymobbingowa. Studenci w przypadku wystąpienia zdarzeń mających charakter mobbingu lub molestowania seksualnego mogą zgłosić się bezpośrednio do Pełnomocnika. Uczelnia obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji.

W przypadku wystąpienia sytuacji spornych lub chęci zgłoszenia skarg, studenci zgłaszają się indywidualnie lub grupowo do Starosty, Samorządu studentów lub bezpośrednio do jednostek administracyjnych. Studenci potwierdzają, że system jest sprawny i chwalą sobie kontakt z administracją oraz władzami. Na Uniwersytecie prowadzony jest rejestr skarg i wniosków obejmujący numer sprawy, istotę sprawy oraz podjęte działania.

Uczelnia wspiera materialnie oraz pozamaterialnie Koła Naukowe oraz Samorząd Studentów. Organizacje studenckie otrzymują budżet na działalność i prowadzenie projektów studenckich. W budynku Uczelni Samorząd ma swoje sale, przystosowane do prowadzenia aktywności studenckich i umożliwiające prace organizacji. Uczelnia we współpracy z organizacjami studenckimi organizuje wiele projektów oraz konferencji dydaktycznych. Dzięki współpracy wewnątrz organizacyjnej studenci posiadają swojego reprezentanta w Radzie Programowej, dzięki czemu mają realny wpływ na zmiany związane z programem studiów i zmiany statutowe.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się jest prowadzone we współpracy ze studentami. Studenci co semestr biorą udział w procesie ankietyzacji dotyczącej oceny jakości kształcenia. Jest to miejsce, gdzie każdy może anonimowo ocenić zajęcia i wyrazić swoją opinie

związaną z danym przedmiotem. Ponad to absolwentom udostępniana jest anonimowa ankieta, gdzie po skończonym toku studiów studenci mogą ocenić funkcjonowanie jednostek uczelnianych, funkcjonowanie biblioteki, infrastrukturę oraz możliwość realizacji studiów. Uczelnia organizuje również cykliczne spotkania, na których studenci mogą wyrazić swoją opinię dotyczącą ogólnej jakości kształcenia oraz zaproponować zmiany związane bezpośrednio z ich kierunkiem.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie w swoich działaniach uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w czasie całego toku studiów. Uczelnia przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy oraz daje możliwość rozwoju dydaktycznego. Uczelnia zapewnia wsparcie dla studentów wybitnych oraz wsparcie jest dostosowane do potrzeb różnych grup społecznych, w tym studentów z niepełnosprawnością. Na Uczelni występuje optymalny system badania i doskonalenia wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest publicznie dostępna dla szerokiego grona interesariuszy poprzez stronę internetową Uczelni oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej. Jest ona klarowna i zrozumiała, a odszukanie potrzebnych danych nie powoduje trudności. Obsługa stron internetowych Uczelni jest możliwa zarówno z poziomu komputerów stacjonarnych, laptopach oraz na urządzeniach mobilnych z różnymi systemami operacyjnymi (IOS, Android). Strona również dostosowana dla potrzeb obcokrajowców nieznających języka polskiego. Na

stronie istnieje możliwość wyboru trzech dodatkowych języków: angielski, rosyjski oraz ukraiński. Strona internetowa Uczelni jest dostosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnością, jednak dostanie się do zakładki wspomagającej takie osoby może sprawiać trudności, poprzez brak jej widoczności na głównej stronie internetowej Uczelni. Rekomenduje się przesunięcie opcji wspierającej korzystanie z zasobów Uczelni przez osoby z niepełnosprawnościami jak kontrast oraz zmianę wielkości tekstu na główne okno strony internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Na stronie internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dostępne są zakładki przenoszące użytkownika na odpowiednie podstrony takie jak: Uniwersytet, Wydziały, Nauka, Edukacja, Współpraca i Edukacja. Poprzez przejrzystość strona odpowiada na potrzeby wszystkich potencjalnych odbiorców. W łatwy sposób studenci mogą otrzymać dostęp do informacji o przyjęciu na studia, kryteriach kwalifikacji czy aktualność i wydarzeniach na Uczelni.

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji z zakresu charakterystyki warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Na stronie znajdują się informacje na temat wsparcia finansowego, stypendiów, wsparcia psychologicznego oraz ogólnego wsparcia materialnego. W pozostałym zakresie wszystkie wymagane informacje są łatwo dostępne oraz aktualne. Zapotrzebowanie zmian na stronach Uczelni jest zgłaszane na zlecenie nauczycieli akademickich, jednostek administracyjnych oraz studentów bezpośrednio do działu technicznego odpowiedzialnego za funkcjonowanie strony.

Uczelnia spełnia obowiązek prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej zgodnie z art. 358 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym. BIP oprócz platformy publikacji dokumentów stanowi również zbiór informacji dotyczących celu kształcenia, programu studiów, procesu nauczania i uczenia się wraz z jego organizacją, charakterystyki systemu weryfikacji i weryfikacji efektów uczenia się.

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest m.in. w procesie ankietyzacji studentów i absolwentów oraz opinii interesariuszy wyrażanej na dedykowanych spotkaniach. Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Podejmowane są również działania doskonalące dotyczące dostępu do informacji publicznej, będące odpowiedzią na uwagi zgłaszane przez nauczycieli i studentów w ramach ankiet oraz bezpośrednio w trakcie rozmów z władzami Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia kompleksowy, publiczny dostęp do aktualnej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup interesariuszy informacji. Strona internetowa jest aktualna i intuicyjna w kontekście korzystania i wyszukiwania informacji na temat programu studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się. Strona internetowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest przejrzysta i pozwala użytkownikowi na bezproblemowe poruszanie się po zakładkach. Informacje są na bieżąco aktualizowane. Uczelnia spełnia obowiązek prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej. Dostęp do informacji podlega regularnym przeglądom, których wyniki wykorzystywane są do działań projakościowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się przesunięcie opcji wspierającej korzystanie z zasobów Uczelni przez osoby z niepełnosprawnościami jak kontrast oraz zmianę wielkości tekstu na główne okno strony internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie: projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia, podnoszenie poziomu kształcenia studentów, podnoszenie wykształcenia absolwentów, doskonalenie jakości pracy dydaktycznej zatrudnionych nauczycieli akademickich oraz wykorzystywanie dorobku dydaktycznego i naukowego nauczycieli akademickich w pracy dydaktycznej – to cele priorytetowe, które zostały wpisane do Strategii Rozwoju UP w Lublinie na lata 2019-2030.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. wprowadził Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK). System ten dotyczy oceny zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i kierunków studiów, w tym ocenianego kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Zadania WSZJK obejmują między innymi: 1/ analizę jakości procesu kształcenia, 2/ badanie karier zawodowych absolwentów oraz opinię interesariuszy zewnętrznych w zakresie przygotowania studentów do pracy zawodowej i dostosowania efektów uczenia się do aktualnych potrzeb rynku pracy, 3/ analizę zgodności kierunku studiów ze strategią uczelni oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, 4/ sposoby weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, organizacji i warunków prowadzenia zajęć, 5/ opracowanie metod doskonalenia programu studiów, weryfikacji i opracowania metod doskonalenia jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego w zakresie kontaktów z pracownikami Uczelni oraz działania systemów informatycznych oraz 6/ analizy warunków socjalno-bytowych studentów.

Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki. Na poziomie Wydziału i kierunku kontrolę pełni Dziekan. Rektor powołuje Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia a zadania WSZJK realizowane są za pośrednictwem Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Przewodniczącym Uczelnianej Komisji jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. W jej skład wchodzi ponadto dwa zespoły: Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia opracowuje politykę, procedury, które pozwalają zarządzać jakością w ramach

WSZJK oraz wzory dokumentacji WSZJK. Ponadto Komisja przedstawia Rektorowi propozycje działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia, przygotowuje i przedstawia senatorom UP coroczne sprawozdania z efektów funkcjonowania WSZJK. Zarządzanie jakością na poziomie Uczelni zapewnia także ciągłe doskonalenie WSZJK, wsparcie i monitorowanie działań wydziałowych komisji zajmujących się jakością kształcenia, w tym przekazywanie zaleceń i rekomendacji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Do zadań Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należą: 1/ monitorowanie i analiza jakości kształcenia na wydziałach, 2/ opracowanie zasad i wytycznych do doskonalenia jakości kształcenia, 3/ podejmowanie działań doskonalących jakość kształcenia (np. szkolenia na temat prawidłowego przygotowania i doskonalenia programów studiów w oparciu o obowiązujące przepisy), 4/ opiniowanie dokumentacji zawierającej projekt programu studiów dla nowych kierunków studiów i wniosków kierowanych na Senat w celu doskonalenia programu studiów, 5/ przekazywanie wydziałowym komisjom ds. jakości kształcenia rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia oraz pomoc w opracowywaniu nowych i doskonaleniu już realizowanych programów studiów, 6/ rekomendowanie zmian w działaniu informatycznego systemu obsługi studentów, 7/ publikowanie na stronie internetowej Uczelni informacji dotyczących doskonalenia procesu dydaktycznego. Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia przygotowuje i koordynuje okresowe badania ankietowe wśród studentów, nauczycieli akademickich, pracowników administracji, analizuje wyniki badań ankietowych przekazanych przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, opracowuje i aktualizuje dokumentację ankietową związaną z jakością kształcenia oraz monitoruje realizację wytycznych zawartych w obowiązujących w Uczelni procedurach.

Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK) powołuje dziekan. W przypadku Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie tworzą ją: przewodniczący - prodziekan, 7 nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale, przedstawiciel pracowników inżynieryjno-technicznych oraz przedstawiciel doktorantów i studentów wskazani przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów. Rektor powołuje Rady Programowe, które są odpowiedzialne za jakość kształcenia na poziomie kierunku studiów. W skład Rady Programowej kierunku doradztwo w terenach wiejskich wchodzi: przewodniczący, 5 nauczycieli akademickich reprezentujących dyscypliny naukowe, do której przyporządkowano kierunek studiów oraz student. W składzie Rady Programowej ocenianego kierunku nie ma przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego. Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia na ocenianym kierunku sprawuje Dziekan i Prodziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie.

WKdsJK ma liczne zadania w tym: 1/ wskazywanie metod doskonalenia kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, metod i form kształcenia, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, prawidłowego stosowania i przyporządkowania punktacji ECTS, organizacji procesu dydaktycznego na wydziale, 2/ wspieranie rad programowych w działaniach, 3/ opiniowanie nowych kierunków studiów oraz doskonalenie programów studiów, 4/ opracowanie metod doskonalenia obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego, 5/ działanie zgodne z opracowanym harmonogramem w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. W zakresie oceny jakości kształcenia WKdsJK odpowiada za: 1/ monitoring działań wynikających z rekomendacji Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia na wydziale, 2/ analizę metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta, 3/ analizę dostosowania efektów uczenia się do wymogów rynku pracy, 4/ ocenianie poziomu merytorycznego jakości prac dyplomowych oraz prawidłowości przeprowadzania egzaminu dyplomowego, 5/ koordynowanie ankietyzacji dotyczącej studenckiej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, 6/ analizę wyników oceny jakości kształcenia w tym wyników przeprowadzonych

egzaminów i innych form weryfikowanych efektów uczenia się oraz wnioski z monitorowania karier absolwentów uczelni, 7/ ocenę warunków socjalnych studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskania stypendiów i zapomóg. WKdsJK każdego roku przedstawia Dziekanowi, kolegium wydziałowemu oraz Uczelnianej Komisji rezultaty oceny jakości kształcenia na Wydziale i rekomenduje zalecenia dotyczące planu naprawczego dla poprawy jakości kształcenia. Ponadto publikuje na stronie Wydziału corocznie raport ceny jakości kształcenia.

Rada Programowa ocenianego kierunku powołana Zarządzeniem nr 10/2021 Rektora UP w Lublinie z późn. zm. jest odpowiedzialna za program studiów oraz jego doskonalenie w dostosowaniu do wymogów zmieniającego się rynku pracy. Współpracuje w tym zakresie z interesariuszami zewnętrznymi z otoczenia społeczno-gospodarczego. Rada Programowa zapewnia właściwą realizację procesu kształcenia, kształtuje sylwetkę absolwenta zgodną z zakładanymi efektami uczenia się. Ponadto zapewnia odpowiedni dobór i sekwencję modułów, form zajęć dydaktycznych i ich proporcje, właściwe przypisanie punktów ECTS do zajęć oraz eliminuje powtarzające się treści kształcenia. Rada Programowa określa także zasady i kryteria oceny prac dyplomowych i przebiegu egzaminu dyplomowego, sprawuje nadzór nad doбором tematów prac dyplomowych zgodnym z kierunkiem studiów oraz promotorów i recenzentów do merytorycznej ich oceny. Ponadto do zadań Rady Programowej należy ocena poprawności kryteriów oceniania studentów w ramach poszczególnych przedmiotów, weryfikacja tematyki i wymiaru realizowanych na kierunku zajęć fakultatywnych, praktyk programowych. Rada sprawuje także kontrolę nad rozkładem zajęć dydaktycznych, właściwymi warunkami studiowania, wyposażeniem sal, laboratoriów, ich stanem technicznym, aktualizacją zasobów bibliotecznych odpowiednio do wykazów piśmiennictwa obowiązującego w realizacji poszczególnych modułów.

Zarządzenie nr 20/2020 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. reguluje działanie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia poprzez wprowadzone procedury i instrukcje (11 instrukcji). W Zarządzeniu zamieszczono także wzory ankiet, w tym wzór ankiety studenta w zakresie oceny wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego, ankietę dyplomanta, absolwenta oraz arkusz hospitacyjny zajęć i nauczyciela akademickiego. Opracowane instrukcje dotyczą: weryfikacji efektów uczenia się, współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym, gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia, przeprowadzania hospitacji, zapewnienia jakości kadry dydaktycznej, przeprowadzania ankietyzacji, praktyki zawodowej, oceny bazy materialnej i dydaktycznej, okresowej weryfikacji funkcjonujących instrukcji, oceny jakości prac dyplomowych, weryfikacji modułów, wyboru zajęć fakultatywnych, oceny mobilności studentów w zakresie wymiany krajowej i międzynarodowej. Opracowany zestaw procedur i instrukcji ujęty w formie Wydziałowej Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, reguluje i optymalizuje cały proces kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, w tym na ocenianym kierunku doradztwo w obszarach wiejskich

W opinii zespołu oceniającego polityka jakości prowadzona na UP w Lublinie wraz z Wewnętrznym System Zarządzania Jakością Kształcenia wdrożonym na Uniwersytecie i realizowanym na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki są opracowane w sposób umożliwiający zapewnienie właściwego nadzoru nad procesem kształcenia na ocenianym kierunku. Na stronie Wydziału w zakładce Jakość kształcenia został przygotowany harmonogram działań WKdsJK w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. WKdsJK corocznie przedstawia dziekanowi, kolegium wydziałowemu oraz Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia rezultaty oceny jakości kształcenia prowadzonej według opracowanego harmonogramu oraz proponuje zalecenia dotyczące planu naprawczego dla poprawy jakości. Opracowane są

rekomendacje dla Rady Programowej. WKdsJK prowadzi także konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół oceniający zapoznał się z przedstawionym harmonogramem działań WKdsJK w zakresie doskonalenia jakości kształcenia i stwierdził, że jest on przygotowany prawidłowo. Nadzór merytoryczny nad programem studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich pełni Rada Programowa przy wsparciu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Dziekana Wydziału. Rada Programowa monitorując jakość kształcenia dokonuje przeglądu programu studiów, efektów uczenia się i podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach. Po analizie raportu samooceny oraz na podstawie informacji uzyskanych w czasie rozmów zespołu oceniającego z interesariuszami wewnętrznymi (nauczycielami i studentami ocenianego kierunku studiów) i interesariuszami zewnętrznymi należy stwierdzić, że do źródeł informacji, uwzględnianych w projektowaniu oraz doskonaleniu programu studiów, należą: opinie nauczycieli akademickich, opinie studentów oraz pracodawców. Zmiany w programie wynikają m.in. ze zmieniających się potrzeb rynku pracy, z analizy osiągania zaplanowanych efektów uczenia się oraz z wymagań i potrzeb studentów. Przygotowując modyfikację programu studiów przeprowadza się konsultacje z przedstawicielami nauczycieli akademickich i studentów, prosząc o wskazanie zdiagnozowanych przez nich problemów w dotychczas realizowanym programie. Z informacji uzyskanych przez zespół oceniający wynika, iż podczas tworzenia koncepcji i programu studiów na wizytowanym kierunku opierano się także na wzorcach krajowych i międzynarodowych, oczekiwaniach interesariuszy zewnętrznych oraz zapotrzebowaniu i wymogach rynku pracy. Aktualnie obowiązujące efekty uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich zostały przyjęte Uchwałą nr 10/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie doskonalenia programu studiów drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2023/2024. Na wniosek nauczycieli akademickich wprowadzono nowe przedmioty: *psychologia społeczna, psychologia w biznesie, doradztwo technologiczne, interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne, problemy rolnictwa światowego, sieć natura 2000 oraz nieleśne siedliska przyrodnicze*. Na wniosek Dziekana wprowadzono i zaktualizowano przedmioty do wyboru. Na wniosek studentów program ocenianego kierunku wzbogacono o wyjazdy szkoleniowe i studyjne oraz wykłady prowadzone przez specjalistów ze środowiska gospodarczego, tj. pracowników Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Takie rozwiązanie pozwala studentom zapoznać się z praktyczną stroną wykonywania zawodu doradcy rolnego. Aby zapewnić możliwość wyjazdów zostały podpisane stosowne umowy m.in. z Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego oraz CDR w Brwinowie. Podpisane porozumienia pozwalają studentom kierunku odbywać także praktyki zawodowe. Na wniosek przedstawicieli z otoczenia społeczno-gospodarczego - pracowników CDR w Brwinowie oddział w Radomiu (jednostka odpowiada za przeprowadzanie i certyfikację egzaminów na doradców rolniczych) oraz przedstawicieli Izby Rolniczych wprowadzono do programu ofertę szkoleń i dostosowano go do wymagań stawianych osobom chcącym uzyskać uprawnienia doradców rolnych. Na podstawie zawartych porozumień absolwenci kierunku mogą podchodzić do egzaminu nadającego uprawnienia doradcy rolniczego bez konieczności uczestnictwa w kursach poprzedzających egzaminy w CDR. Na wniosek dyrektora CDR w Radomiu został rozszerzony wymiar godzinowy realizacji modułu *propedeutyka doradztwa rolniczego* natomiast zmniejszony modułu *bezpieczeństwo pracy w gospodarstwie rolnym*. Zgłoszone zostały także dwa przedmioty do wyboru: *formy i metody pracy* oraz *narzędzia wykorzystywane w pracy doradczej*. Na wniosek przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych zostały wprowadzone także zajęcia: *krótkie tańcuchy dostaw* oraz *turystyka kulinarna*. Znowelizowany program studiów na kierunku ma umożliwić studentom zdobycie specjalistycznej wiedzy z zakresu doradztwa oraz

problematyki związanej ze zrównoważonym rozwojem gospodarstw rolnych oraz działalnością prowadzoną na obszarach wiejskich.

Z inicjatywy interesariuszy zewnętrznych a także absolwentów ocenianego kierunku rozpoczęto jego aktywne promowanie m.in. w trakcie wystaw zwierząt, targów rolniczych, itp. W ramach podjętych działań studenci kierunku uczestniczą w imprezach organizowanych przez m.in. przez CDR oddział w Radomiu czy LODR Końskowola. Podjęte zostały także wspólne działania na rzecz rozpropagowania kierunku w mediach społecznościowych współpracujących z Uczelnią instytucji.

Zmiany w programie studiów sugerowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i WKdsJK. Program podlega opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów i Kolegium Wydziałowego. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada znowelizowany program Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Na podstawie przedłożonych protokołów z prac Rady Programowej kierunku należy stwierdzić, że Rada doskonała program studiów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Zmiany doskonalące program studiów opisano szczegółowo w kryterium 2 raportu. Najczęściej polegały one na dostosowaniu programu do zmieniających się oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego i studentów, jak również postępu w nauce. Zespół oceniający potwierdził, że w zakresie doskonalenia programu studiów Rada Programowa kierunku spełnia swoje zadania, reagując na potrzeby różnych grup interesariuszy i wprowadzając stosowne zmiany do programu studiów. Jednak dostrzeżono także pewne nieprawidłowości w monitorowaniu jakości kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Wskazują one, że nie wszystkie elementy systemu obowiązującego w Uczelni i na Wydziale były właściwie wykorzystywane dla zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Świadczy to także, że nie w pełni był realizowany właściwy nadzór nad programem na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich przez Radę Programową. Po dokonaniu przez zespół oceniający analizy aktualnie obowiązujących sylabusów należy zarekomendować wprowadzenie zmian dotyczących ich jakości, gdyż stwierdzono nieścisłości dotyczące m.in. zredagowania przedmiotowych efektów uczenia się co zostało opisane w ocenie kryterium 2. Mocno kontrowersyjne wydają się też rozliczenia nakładu pracy z uwzględnieniem zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela poprzez przydział dużej liczby godzin konsultacji (ok. 10-18 godz.), które w programie traktowane są jako godziny kontaktowe. Dla wyodrębnionych godzin konsultacji jako formy zajęć, wskazane jest nie tylko przypisanie liczby punktów ECTS, ale i wszelkie inne, prawnie wymagane elementy, tj. efekty uczenia się, treści programowe, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Nieciągłe kształcenie na ocenianym kierunku (kierunek został zawieszony w roku akademickim 2020/21 i wznowiony dopiero po 3 letniej przerwie) uniemożliwiło coroczny pełny proces oceny jakości kształcenia zgodny z harmonogramem prac Rady Programowej i WKdsJK. Utrudnione było także dokonanie rzeczowej oceny znowelizowanego programu (zakończony dopiero jeden semestr studiów) przez zespół oceniający i wskazanie potrzeby dalszego jego doskonalenia, w tym treści, sposobu weryfikacji efektów uczenia się, sekwencji przedmiotów czy potrzeby wprowadzenia nowych przedmiotów.

Udział zajęć do wyboru w planie studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest prawidłowy i zgodny z ustawowymi wymogami, obejmuje nakład pracy równy 31 pkt ECTS, co stanowi 34,4% wszystkich punktów ECTS.

Zajęcia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich są prowadzone z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. Większość wykładów oraz część ćwiczeń audytoryjnych są realizowane z

wykorzystaniem platformy MS Teams. Umożliwia to prowadzenie zajęć przez praktyków - przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, głównie z terenowych Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Wprowadzenie cyklicznych wideokonferencji w ramach seminariów z udziałem polityków oraz przedstawicieli organizacji rolniczych z Europy - to metody dydaktyczne inspirujące studentów do kreatywności, analizy problemu i dyskusji.

Przyjęcie na studia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zasady rekrutacji na kierunek są określane w drodze uchwał Senatu. W roku akademickim 2024/2025 zasady rekrutacji określone zostały w Uchwale nr 63/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2024-2025. Informacje o zasadach, rozpoczęciu oraz zakończeniu rekrutacji i trybie przyjmowania kandydatów dostępne są na stronie Internetowej Uczelni w zakładce "Rekrutacja" oraz w informatorze uczelnianym. Podane w uchwale rekrutacyjnej zasady są jasne i czytelne dla wszystkich uczestników procesu rekrutacyjnego. Zasady i tryb rekrutacji zawarte w Uchwale 63/2022-2023 Senatu nie zawierają informacji dotyczących oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów, wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Monitorowanie kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki prowadzone jest w każdym roku akademickim. Co roku Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje raport z doskonalenia jakości kształcenia prezentowany na Kolegium Wydziału, w celu dyskusji i jego zaopiniowania. Raport po zatwierdzeniu przez Dziekana i Kolegium Raport przekazywany jest Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki, a następnie zamieszczany jest na stronie Wydziału. Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy i oceny wyników ankiet studentów; analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów; raportu Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego z realizacji praktyk zawodowych, informacji o hospitacjach, kursach i szkoleniach pracowników oraz kontaktach ze środowiskiem społeczno-gospodarczym uzyskanych od kierowników Katedr. W procesie monitorowania bierze się pod uwagę: opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; gromadzone z wykorzystaniem ankiet funkcjonujących w ramach WSZJK. Zespół oceniający zapoznał się z raportami WKdsJK opracowanymi w latach, kiedy odbywało się kształcenie na ocenianym kierunku, tj. 2018/2019 i 2019/2020, a w szczególności z działaniami podjętymi w odniesieniu do kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich oraz aktualnym Raportem z roku 2022/23. Stwierdził, że starannie opracowane raporty obejmują wszystkie aspekty kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział.

Prawidłowa i skuteczna weryfikacja uzyskanych efektów uczenia to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Szczegółowe zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich określone są przez koordynatorów zajęć w sylabusach. Zgodnie z uczelnianymi procedurami, ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na kierunkach prowadzonych przez Wydział realizowana jest na bieżąco, na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta i studenta. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych na zajęciach odbywa się w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie

wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonała weryfikacji modułów zgodnie z instrukcją weryfikacji efektów kształcenia. Wyniki analiz z Raportu 2019/2020 (ostatni dyplomowany rocznik ocenianego kierunku) pokazały, że średnie oceny uzyskiwane przez studentów poszczególnych kierunków Wydziału były najwyższe m.in. na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Zgodnie z ostatnim dostępnym Raportem WKdsJK obejmującym kształcenie na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich (z roku akademickiego 2019/2020), na ocenianym kierunku 100% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie. Monitorowane osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku prowadzone jest także na podstawie oceny jakości prac dyplomowych. Zespół oceniający miał wgląd do protokołów z ocen prac dyplomowych na kierunku w roku akademickim 2020/2021 i stwierdził, że oceny te zostały przyznane prawidłowo. Wykazano, że prace dyplomowe studentów spełniały wytyczne dotyczące opracowania prac dyplomowych i były zgodne z kierunkiem studiów. Jedną z form pozyskiwania informacji o osiągniętych efektach uczenia się są opinie osób sprawujących opiekę nad praktyką zawodową, zamieszczane w dzienniczku praktyk. Ostateczną weryfikacją stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym. W wydziałowym raporcie za lata 2019-2020 tabelarycznie przedstawione wyniki wskazują, że na tle innych kierunków prowadzonych przez Wydział studenci doradztwa w terenach wiejskich osiągnęli najlepsze średnie oceny za pracę dyplomową i na egzaminie dyplomowym (średnia 4,9; przewaga 4,5 oraz 5,0).

Stosowanym na kierunku narzędziem służącym monitorowaniu jakości kształcenia jest także ankieta studentów. W ankiecie oceniane są takie elementy jak: jasność kryteriów i obiektywność oceniania, dobór treści i umiejętność przekazu, przygotowanie nauczyciela do zajęć dydaktycznych, terminowość, punktualność i efektywność wykorzystania czasu, postawa interpersonalna i stosunek nauczyciela do studenta. Niestety analiza procesu ankietyzacji przedstawiona w Raporcie z lat 2019-2020, obejmująca kierunek doradztwo w obszarach wiejskich pokazała, że tylko jeden student przystąpił do jej wypełnienia. Po zakończeniu ankietyzacji w danym semestrze, nauczyciele akademicki mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualny Dziekanat.

Absolwenci poszczególnych kierunków studiów na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki corocznie składają ankiety zgodnie z uchwałą 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu oraz Zarządzeniem 14 Rektora UP w Lublinie z 14 kwietnia 2015 r. W roku akademickim 2019/2020 obejmującym jeszcze oceniany kierunek ankiety nie wypełnił żaden student.

Hospitacje zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów prowadzone są zgodnie z procedurą określoną w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Pracownicy pracujący ponad 5 lat są hospitowani raz na 4 lata. Protokoły z hospitacji (tylko dwa, za rok 2019-2020) przedstawione zespołowi oceniającemu do wglądu, zostały prawidłowo opracowane. W tym okresie hospitowane osoby zostały bardzo dobrze ocenione. Podobnie pracę nauczycieli ocenił zespół oceniający, hospitując wyznaczone zajęcia dydaktyczne podczas wizytacji.

Rada Programowa kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest zaangażowana w proces monitorowania programu studiów poprzez różne działania. Prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym zarówno w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i realizacji programu studiów, jak i dostosowania programu do potrzeb rynku pracy. Konsultacje te realizowane są w formie spotkań formalnych lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. W pracach Rady Programowej kierunku oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia uczestniczą także studenci, którzy mają przez to wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia. Do zadań Rady Programowej należy także ocena zgodności dorobku naukowego kadry uczącej na

kierunku doradztwo w obszarach wiejskich z prowadzonymi zajęciami oraz ocena zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów.

Na podstawie analizy przedłożonej przez Uczelnię dokumentacji oraz przeprowadzonych rozmów w trakcie wizytacji zespół oceniający stwierdził, że Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki realizuje zadania zgodnie z procedurami WSdsJK, a pozyskane informacje stara się wykorzystać do doskonalenia programu studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich.

Studenci w roli interesariuszy wewnętrznych mają wpływ na program studiów poprzez możliwości wypowiedzenia się w corocznej ocenie ankietowej zajęć. Wyniki ankiet są wykorzystywane do modyfikacji programów zajęć oraz sposobu ich realizacji i metod zaliczania. Przedstawiciele studentów są członkami zarówno Rady Programowej kierunku jak i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i uczestniczą w posiedzeniach tych gremiów. Organizowane są cykliczne spotkania studentów z opiekunami roku, przedstawicielami Samorządu Studentów, na których studenci mają możliwość przekazania opinii i postulatów dotyczących całego programu studiów oraz uwag do zajęć dydaktycznych. Nauczyciele i koordynatorzy zajęć na bieżąco zgłaszają potrzeby wprowadzania modyfikacji w programach studiów, w treściach programowych. Mogą decydować o zmianach formy lub metod dydaktycznych, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, a także sposobów ich dokumentowania. Jak wynika z protokołów Rady Programowej, do których wgląd miał zespół oceniający, kierunek doradztwo w obszarach wiejskich jest unowocześniany i aktualizowany w odpowiedzi na zapotrzebowanie na usługi doradcze w zakresie rolnictwa w Polsce. Procesy transformacyjne obszarów wiejskich, a także intensywnie rozwijająca się branża rolnicza wymagają takich działań. Było to podstawą do wprowadzenia zmian w planach studiów na ocenianym kierunku. Program studiów na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich ulegał doskonaleniu i aktualnie obowiązuje program wprowadzony od roku akademickiego 2023/2024. Program ten przygotowano w oparciu o Uchwałę nr 10/2023-2024 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie doskonalenia programu studiów drugiego stopnia kierunku doradztwo w obszarach wiejskich.

Interesariusze zewnętrznymi mają wpływ na program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Dużą rolę w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pełni Rada Programowa kierunku, która zwracała się do interesariuszy zewnętrznych z prośbą o zaopiniowanie programu studiów i efektów uczenia się na kierunku, czego potwierdzeniem są sprawozdania z konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi oraz protokoły Rady Programowej przedstawionej do wglądu podczas wizytacji. Propozycje przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczące modyfikacji programu studiów zostały przedstawione we wcześniejszych częściach raportu. Na podstawie przedstawionej zespołowo oceniającemu dokumentacji z prac Rady Programowej stwierdzono, że zgłoszone uwagi i sugestie były wnikliwie analizowane i uwzględnione w procesie doskonalenia programu studiów na ocenianym kierunku.

Podsumowując należy stwierdzić, że interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni biorą udział w ocenie treści programowych, ich zgodności z efektami uczenia się, przydatności zawodowej oraz ich aktualności, co ma na celu usprawnienie procesu kształcenia oraz doskonalenie programu studiów. W ramach formalnych i nieformalnych spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentów oraz z nauczycielami akademickimi omawiane są ważne aspekty związane z programem studiów i przygotowaniem studentów pod względem wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych na rynku pracy.

Kierunek doradztwo w obszarach wiejskich nie jest poddawany cyklicznej ocenie zewnętrznej innej niż ta dokonywana przez PKA. Ocena przeprowadzona przez zespół oceniający PKA jest pierwszą oceną tego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka jakości prowadzona w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie i na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki jest prowadzona w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, który realizuje zadania dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. Wszyscy interesariusze, tj. nauczyciele akademicki, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą udział w tym procesie.

Przyjęcie na studia na kierunek doradztwo w obszarach wiejskich odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich dokonuje się modyfikacji w programie studiów w związku ze zmianami wynikającymi z obowiązującego prawa, wynikami monitoringu procesu kształcenia na kierunku oraz na wniosek interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Dokonywany jest monitoring i ocena realizowanego programu studiów oraz stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się. Wnioski z analizy programu studiów na kierunku wykorzystywane są przy jego doskonaleniu. Zespół oceniający PKA na podstawie Raportu samooceny oraz wizytacji kierunku stwierdził, że niektóre procedury opracowane w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia nie funkcjonują jednak prawidłowo i nie pozwalają uzyskać właściwych danych, na podstawie których należy podejmować działania doskonalące program studiów. Rada Programowa ocenianego kierunku nie zdiagnozowała błędów w programie studiów kierunku doradztwo w obszarach wiejskich. Funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, któremu merytorycznie, organizacyjnie i administracyjnie podlega kierunek doradztwo w obszarach wiejskich wymaga modyfikacji w zakresie wzmocnienia kontroli skuteczności jego działania. Zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dn. 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787) nie jest obecnie spełniony warunek, że w ramach studiów stacjonarnych co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia dla studentów, co w tym przypadku stanowi podstawę do obniżenia oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Zaleca się wzmocnienie systemu kontroli skuteczności działania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w zakresie właściwego opracowania programu studiów zgodnego z rozporządzeniem MNiSW z dn. 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787) oraz wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie wystąpienia nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania WSZJK w przyszłości.